

20 Kč

INFORMACE  
KRÁLOVÉHRADECKÉ  
DIECÉZE

ROČNÍK XX/2010



# IKD



***Téma: Misie***

***Rozhovor s Tomášem Enderlem***

***Mrtví z pole na Vysočině***

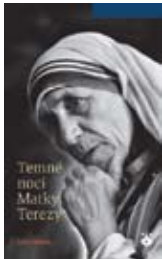
***Zahraniční výpomoc***

# 10

## KARMLITÁNSKÁ KNIHKUPECTVÍ

Knihkupectví U sv. Ignáce, Chelčického 8, Jičín, tel.: 493 721 967, e-mail: [jjicin@kna.cz](mailto:jjicin@kna.cz)

a Knihkupectví U katedrály, Velké nám. 36, Hradec Králové, tel.: 495 063 173, e-mail: [hradec@kna.cz](mailto:hradec@kna.cz)



**Greg Watts**

### Temné noci Matky Terezy

Kniha britského novináře a spisovatele je poněkud netradičním portrétem blahoslavené Matky Terezy z Kalkaty. Kromě celoživotního díla světoznámé misionářky představuje autor i hluboce lidskou stránku této významné ženy 20. století a nezamlčuje ani těžkosti a nepochopení, se kterými se nositelka Nobelovy ceny míru při své práci pro chudé a při svých setkáních s vlivnými politiky setkávala. Celkem 190 stránek textu na křídovém papíru doprovází i řada vzácných dokumentárních fotografií.

Brož., 191 s., 249 Kč



**Karel Sládek**

### Mystická teologie východoslovanských křesťanů

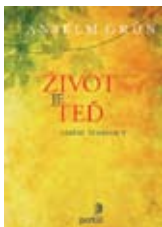
Studium východoslovanské křesťanské spirituality a mystiky má v českém prostředí akademickém i duchovním světě již svoji dlouholetou tradici. Monografie Karla Sládka chce vložit „nový“ kamínek do této mozaiky. V první kapitole přináší stručný historický exkurz do novodobých dějin „byzantského Commonwealthu“ a nastiňuje problémy migrantů z Východu v České republice. Druhá kapitola je zaměřena na představení mystické teologie východoslovanských křesťanů. Závěrečná kapitola seznamuje čtenáře s aktuálním stavem ekumenického dialogu mezi katolickou a pravoslavnou církví.

Vydalo nakladatelství Pavel Mervart, Červený Kostelec.

Váz., 232 s., 249 Kč

## NAKLADATELSTVÍ PORTÁL

Portál – Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00 Praha 8, [www.portal.cz](http://www.portal.cz)



**Anselm Grün**

### Život je teď

#### Umění stárnout

Autor o stárnutí a stáří hodně ví a hodně ví i o lidské psychice a lidských osudech. Nenabízí však čtenáři pouze své vlastní myšlenky a návody ke zvládnutí různých životních situací. Grün čerpá ze spirituality otců pouště stejně jako z tradice západního mnišství nebo poznatků hlubinné psychologie. Vždy ovšem uvádí své zdroje nebo se odvolává na příslušnou autoritu. S jistou nadsázkou lze říci, že Grünovy knihy jsou jakousi ušlechtilou kompilací v dobrém slova smyslu, souhrnem poznatků z kvalitních knih, které tedy méně pilný čtenář nemusí již brát do ruky, poněvadž Grün mu z nich vybere vše podstatné a předloží a současně obohatí o své originální postřehy.

Anselm Grün je jedním z nejuspěšnějších spirituálních autorů dneška. Jako benediktinský mnich žije a pracuje v německém opatství Münsterschwarzach, kde píše a vydává knihy, vede poradenskou službu a je ekonomem kláštera. Jeho knihy dosáhly ve světě už milionových nákladů. V nakladatelství Portál vyšla jeho kniha Deprese jako šance (2009).

Brož., 136 s., 215 Kč



**Thomas Moore**

### A psal prstem do písku

#### Ježíš a poselství evangelia

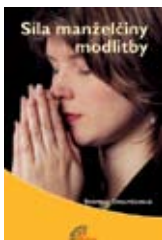
Známý americký psychoterapeut a někdejší katolický mnich vykládá Ježíšovu postavu na základě studia Písma, teologie a hlubinné psychologie, ale také starověkých evangelních apokryfů, řecké filozofie (Epikura) a základních textů buddhismu. Thomas Moore, psychoterapeut a spisovatel, žije v Nové Anglii v USA. Dvanáct let pobýval jako mnich v řeholní komunitě. Napsal řadu knih, které jsou pozoruhodné průnikem témat psychologie archetypů, mytologie a umění. V Portálu vyšly jeho bestsellery Kniha o duši, Kniha o lásce a přátelství, Temný eros, Temné noci duše.

Brož., 192 s., 279 Kč

## KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel./fax: 224 818 757

On-line knihkupectví: [www.paulinky.cz](http://www.paulinky.cz), [knihkupectvi@paulinky.cz](mailto:knihkupectvi@paulinky.cz), [objednavky@paulinky.cz](mailto:objednavky@paulinky.cz)



**Stormie Omartianová**

### Síla manželčiny modlitby

Žít v dnešní době v úžasném manželství se jeví mnohé z žen jako nedostupná vize. Jak málo v takové věci věří v sílu modlitby a Boží moc. Autorka zkoušela řešit své problémy v manželství různými metodami – hádáním se, uprošováním, ignorováním, vyhýbáním se, konfrontací, dohadováním se a také populární „tichou domácností.“ Trvalo jí, než si uvědomila, že je třeba začít s modlitbou.

Nechme se tedy my, manželky někdy zoufalé, jindy trpící, ale i ty šťastné, které by rády „jen“ podpořily modlitbou svého manžela, oslovit autentickou výpovědí plnou reálného vidění věcí i vlastních zkušeností s modlitbou, která může proměnit vás, vašeho manžela i celé manželství.

Brož., 199 s., 200 Kč



**Yves Boulvin**

### Naplněný život

#### Abeceda partnerských vztahů

Autor, terapeut v křesťanské manželské poradně, čtenářům ukazuje, jak se lze učit lásce a jaké jsou její nezbytné fáze. Zabývá se volbou partnera pro manželství, životem páru, krizemi, odloučením a rozvodem, novým sestavováním rodiny, přijatou a naplněnou samotou – zkrátka všemi situacemi, s nimiž se člověk může setkat ve svém citovém životě. Nesoudí to či ono uspořádání, ale snaží se velmi názorně ukázat, co přináší, aby čtenář našel praktickou pomoc na své cestě k naplněnému životu.

Brož., 223 s., 219 Kč

# Milí přátelé misíí!

Chtěl bych dát nejprve slovo Svatému otci, který v souvislosti s nastávající Misijní nedělí připomíná: „Misijní neděle nabízí všemu Božímu lidu příležitost k obnově závazku hlásat evangelium a dát pastorační činnosti více misijní charakter. Církev nás zve učít se od Panny Marie, skrze modlitbu Svatého růžence, jak kontemplotat Otcův plán lásky pro všechny lidi a jak je milovat tak jako On. Není toto snad také smyslem misíí?“ Říjen je v naší zemi spojen s úžasnou proměnou přírody. Bůh si dává záležet na sebenepatrnějších detailech, aby např. na zbarvující se přírodě ukázal svoji tvůrčí moc. Může nám i tímto způsobem připomenout svou touhu a připravenost zkrášlovat nitro každého člověka třeba prostřednictvím modlitby a podpory misíí.

Jaký význam mají misie? Někdo si pod termínem „misie“ představí pomoc hladovějícím černouškům, podporu vzdělání či zajištění lékařské péče potřebným. I když se samozřejmě misijní práce týká i těchto oblastí, přece jen je hlavní důraz misijní práce kladen na něco jiného. Sám Ježíš nás totiž posílá, abychom hlásali radost Božího království a seznamovali s nebeskými hodnotami celý svět. Důležité je, že u počátku misíí stojí sám Bůh. On má svůj úžasný plán lásky se světem, který chce prostřednictvím misíí naplnit. On je též původcem všech povolání a i v této chvíli počítá s každým z nás. Lidí, kteří se dosud neseťkali s Kristem a nepoznali ho, je dnes veliké množství. Největší chudobou je život bez Boha. Největším bohatstvím je naopak aktivní život s Bohem a z toho vyplývající touha dělit se o svůj chléb a svou víru.

Na misijním poslání stojí existence církve. Kdyby nežili lidé, kteří chtějí šířit víru, hlásat evangelium, pomáhat potřebným modlitbou, obětí i financemi, misie by zanikly. Během pracovních cest do misíí jsem měl možnost na vlastní oči poznat, jak vlastně misijní činnost vypadá, co znamená a jak je důležitá! Je to krásný pocit, když vidíte, kde všude pomohla i štědrost lidí z naší vlasti.

Misijní neděle nám připomíná, že je potřeba pro misie otevřít svá srdce a podle svých schopností se dělit s druhými o poklady, které nám Bůh k tomuto účelu dává. Ať se to nám všem s Boží pomocí a na přímluvu Panny Marie – Královny misíí daří.

*P. Jiří Šlégr*

## OBSAH

<b>Úvodník</b>	<b>3</b>
<i>Jiří Šlégr: Milí přátelé misíí!</i>	
<b>Aktuality</b>	<b>4</b>
<b>Servis</b>	<b>7</b>
<b>Téma: Misie</b>	<b>8</b>
<i>Říjen – měsíc misíí</i>	
<i>Michal Capka: Misie u jiných náboženství</i>	
<i>Barbora Hronová: Anketa o humanitární pomoci a misíích</i>	
<b>Rozhovor</b>	<b>10</b>
<i>Luděk Bárta: Rozhovor s Tomášem Enderlem</i>	
<b>K věci</b>	<b>12</b>
<i>Luděk Bárta: Mrtví z pole na Vysočině</i>	
<b>Rok kněží</b>	<b>13</b>
<i>Luděk Bárta: Zahraniční výpomoc, Mirosław Michalak</i>	
<b>Z biskupství</b>	<b>14</b>
<b>Pozvánky na akce</b>	<b>15</b>
<b>Kultura</b>	<b>18</b>
<b>Charitní listy</b>	<b>19</b>

Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové. Redakce: IKD, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 422, e-mail: ikd@diecezezhk.cz, www.diecezezhk.cz/ikd. Vedoucí externí komunikace: Mgr. Barbora Hronová. Šéfredaktor: Mgr. Luděk Bárta, tel.: 737 215 332; redakční rada: P. ICLic. Karel Moravec, P. Mgr. Zdeněk Skalický, Ing. Mgr. Marie Zimmermannová, Ing. Hana Demlová, Mgr. Jaroslava Kopecká, Mgr. Bronislava Halbrštátová, Mgr. Petr Polehla, Ph.D., Mgr. Ludmila Horáčková, Jana Karasová. Sazba a tisk: Tomáš Barčík – design studio, tomas.barcik@design-studio.cz, tel.: 604 726 996, Evidenční číslo: MK ČR E 10261. Měsíčník. Cena: 20 Kč. Roční předplatné: 220 Kč. Bankovní spojení: Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek). Uzávěrka příštího čísla: 6. 10. 2010 Vychází s církevním schválením. **Redakce si vyhrazuje právo na krácení dodaných textů.** Fotografie z titulní strany: Z konžské misie, autor: Tomáš Enderle

## Bylo ustanoveno nové vedení Kongregace Školských sester de Notre Dame

Ve dnech 3. – 12. srpna proběhla v Hradci Králové generální kapitula Kongregace Školských sester de Notre Dame. Na konci kapituly se uskutečnila volba nového generálního vedení na následujících šest let. Generální představenou byla zvolena S. M. Anežka Bednářová, generální vikářkou S. M. Maximiliána Pavileková. Dále byly zvoleny generální rádkyně: S. M. Silvie Němcová (CZ), S. M. Metoda Piatničková (SK) a S. M. Margaret Hickey (USA). Kongregace sdružuje přes tři stovky sester ve čtyřech zemích (Česká republika, Slovenská republika, Německo – spolková země Bavorsko a USA). Od dob svého založení jsou sestry de Notre Dame zaměřeny především na pedagogickou činnost.

*Mons. Josef Socha*



*Generální kapitula byla zahájena bohoslužbou v kostele Panny Marie, autor: Luděk Bárta*

## Farníci z Lanškrouna pomáhají obětem povodní

Lanškrounská farníci přispěli téměř stotisícovým darem obětem živelných katastrof, které letos zasáhly Českou republiku. Štědrost projeví věřící již na nedělní bohoslužbě, kdy vložili do kasičky částku 44 580 Kč. Solidaritu projeví také návštěvníci Kulturního léta na farní zahradě a věnovali lidem postiženým extrémními srážkami částku 22 810 Kč. O výsledku dobrovolné sbírky na postižené povodněmi informoval P. Zbigniew Czendlik. „Potěšilo mě, že nedělní sbírka v kostele byla mimořádně bohatá. Jsem hrdý na to, že můžu být obklopený tak štědrými lidmi, kteří dokážou projevit soucit s potřebnými,“ děkuje všem, kteří nezůstali lhostejní k neštěstí druhých. Více než dvě desítky tisíc korun vybrala farnost na vstupném při koncertu Honzy Kalouska a při Otázkách Václava Moravce, kteří vystupovali o prázdninách na tradičním Kulturním létu. „Finanční prostředky budou rozděleny mezi potřebné prostřednictvím Charity, na jejíž konto jsme poslali tento týden 67 390 Kč,“ prozradil Czendlik, kam směřoval dar farníků. Za zmínku určitě stojí, že již po květnových povodních lanškrounská farnost zorganizovala sbírku, která vynesla 36 068 Kč. Letos tak v Lanškrouně podpořili postižené povodněmi celkovou částkou 103 428 Kč.

*Magdalena Navrátilová*

## Heřmanoměstecké „Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje“ Letos i s neplánovanou beneficí

V neděli před heřmanoměsteckou poutí skončil VI. ročník festivalu duchovní hudby „Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje“. Závěrečný koncert harfenistky České filharmonie Barbary Pazourové a flétnistky Lucie Čistekové byl úspěšnou tečkou za celým festivalem. Celkem šest nedělních podvečerních koncertů v příjemném a duchovně inspirujícím prostředí nabídlo svým návštěvníkům pestrou paletu hudebních zážitků. Od precizního vystoupení mladých umělců komorního souboru Barocco sempre giovane, kteří představili tvorbu převážně barokních umělců, přes varhanní umění Josefa Coufala až po uvedení „Loutny české“ Adama Michny z Otradovic v podání komorního souboru historických nástrojů Ritornello. Festival také po loňském úspěchu zachoval ve svém programu „výlet za zdi kostela“ k moderní hudbě v podání klasických nástrojů. Koncert na farní zahradě komorního smyčcového souboru Corvus Quartet složeného z hráčů Komorní filharmonie Pardubice přilákal bezmála 200 posluchačů.

Novinkou festivalu byl jeho mezinárodní rozměr. Na začátku srpna v jeho rámci vystoupili účastníci Mezinárodních smyčcových kurzů prof. Milana Vítka v Litomyšli. Hudba špičkové úrovně v podání mladých umělců z celého světa patřila k jednomu z vrcholů celého festivalu. Shodou okolností se tento koncert odehrál pouhý den po bleskových povodních, které zasáhly některé regiony ČR. V reakci na tuto tragédii jsme se rozhodli veškerý výtěžek tohoto koncertu věnovat na pomoc občanům postiženým záplavami. I umělci hráli bez nároku na honorář a cestovné a tak se k této mimořádné benefici připojili. Štědrostí bezmála 150 posluchačů se podařilo získat částku 9 096 Kč, která byla ještě večer po koncertě předána místostarostce sousedních vyplavených Morašic Evě Jirákové na bezprostřední pomoc postiženým občanům. Jsme rádi, že se festival a jeho návštěvníci mohli připojit k vlně solidarity s těmi, kteří místo hudebního zážitku vynášeli vodu a bahno ze svých domovů.

*Marek Výborný*

## Neratovská pouť přilákala obyvatele z obou břehů Orlice

Ve dnech 13. – 15. srpna ožila malá osada Neratov v Orlických horách u příležitosti tradičních poutních slavností řadou divadelních představení, koncerty či jarmarkem originálních produktů z Orlických hor. Ústředním bodem poutě byla v neděli samozřejmě slavnostní mše svatá. Od 10.00 hodin ji sloužil ve zdejším, postupně obnovovaném chrámu Nanebevzetí Panny Marie, pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka, OP. Záchrana barokní kostela na samých hranicích s Polskem, do nějž v minulých staletích přicházeli tisíce poutníků, přišla v příslavné hodině dvanácté či spíše po ní. Kostel byl po požáru z roku 1945 opraven jen provizorně, k propadnutí střechy došlo v roce 1958 a roku 1973 mělo dojít k jeho úplné demolici. Přitom z pohledu dějin umění byl tento architektonický klenot, postavený v letech 1723–1733, průkaznou stavbou zachycující pronikání zásad tehdejšího radikálního baroka do

venkovského prostředí a v době svého největšího rozkvětu se stal významným poutním místem. Demolice se naštěstí ukázala být docela nákladnou a byla neustále odsouvána. Až do změny politických poměrů v roce 1989. V devadesátých letech byl zpracován znalecký posudek a navržena opatření k záchraně objektu. Obrovskou zásluhu na obnově kostela má Sdružení Neratov. To vzniklo v září 1992 jako nezávislé, nepolitické a nestátní dobrovolné sdružení lidí. Jeho cílem je péče o lehce mentálně postižené osoby, podpora pěstounských rodin a obnova poutního místa a rozvoj života v pohraniční. Sdružení Neratov nabízí těmto lidem zázemí pro co nejsamostatnější život, v současné době využívá jeho služeb 14 klientů. V pěstounských rodinách žije dvanáct dětí, z nichž sedm je v pěstounské péči.

Josef Krám

## Pamětní deska připomíná nevšedního kněze

(Daniela Němcová, lb) – Aktéři hlavní bitvy války mezi Pruským královstvím a Rakouským císařstvím v roce 1866 jistě netušili, že jejich oběť bude ovlivňovat kulturní život obcí severozápadně od Hradce Králové ještě na počátku 21. století. Zatímco oba soupeřící státy ve své tehdejší podobě již přes sto let neexistují, do dnešních dnů nalezneme řadu připomínek památné bitvy na Chlumu. Areál bojiště je vyhlášen památkovou zónou protkanou několika naučnými stezkami, návštěvníci mohou ve vojenském muzeu navštívit nedávno inovovanou expozici o celé prusko–rakouské válce, v okolí nalezneme stovky lépe či hůře přístupných pomníků padlým vojáků a v kalendáriu zdejších obcí se pravidelně objevují kulturní akce tak či onak svázané s válkou z „šestašedesátého“. Nejinak tomu bylo poslední srpnovou sobotu ve Stračově, kdy skupinka příznivců vojenské historie připomněla výstavou působení „C. k. řadového pěšího pluku č. 18“. Doprovodný program byl ale daleko širší. Z něj dva body tvořilo požeňání památníků obětí 1. světové války a odhalení pamětní desky v kostele sv. Jakuba, která připomíná zdejší působení P. Jiřího Škody. Pomník i pamětní desku požeňal biskup – administrátor diecéze Mons. Josef Kajnek. Oslav se zúčastnily zhruba tři stovky návštěvníků. Starosta obce Ing. Luděk Homoláč událost okomentoval slovy: „Páter Jiří Škoda byl nevidaným a skromným člověkem, který si zaslouží, aby se na něj vzpomínalo, třeba za sto let. Věřím, že tomu může tato deska v předsíni kostela pomoci. Přestože u nás nechodí na bohoslužby mnoho lidí, nebyla jeho práce marná. Chtěl bych tak „dědovi“ (pozn. redakce – takřka oficiální přezdívka P. Jiřího Škody) vyjádřit poděkování za vše,

co během dvaceti let udělal nejen pro náš kostel, ale i ty další v okolních obcích.“ Následnou mši svatou v kostele sv. Jakuba sloužili s biskupem Kajnekem P. Marian Benko, administrátor farnosti v Nechanicích, P. František Říha, který vypomáhá ve zdejších farnostech a P. Jaroslav Furtan, koordinátor nemocniční duchovní služby v diecézi. Jedna z účastnic programu, Marie Šepsová, připomněla ještě další zajímavost vztahující se k otci Škodovi: „Nejen že se chodil pravidelně od jara do podzimu jednu sobotu v měsíci modlit na bojiště na Chlumu za mrtvé. Byl také v roce 1990 obnovitelem sekulárního františkánského řádu v Hradci Králové.“ V současné době tvoří toto sdružení 25 sester a bratří z Hradce Králové a okolních měst (Jaroměř, Pardubice, Třebechovice pod Orebem).



Odhalování pamětní desky, autor: Vladimír Dvořák

Měli jste povedený farní den? Pořádáte ve vašem kostele koncert nebo máte nejšikovnějšího varhaníka široko daleko? Dejte nám vědět! [ikd@diecezehk.cz](mailto:ikd@diecezehk.cz)  
**IKD JE ČASOPIS PRO VÁS O VÁS!**



**IKD**

## Veni Sancte v Teologickém konviktu v Olomouci

„Přijď Duchu svatý...“, těmito slovy v pátek 10. září prosili o dary Ducha svatého mladí muži především z Čech a Moravy, kteří v pondělí 6. září nastoupili do Teologického konviktu v Olomouci. V pátek je při slavnostní mši svaté v kapli sv. Jana Sarkandera přímo v konviktu podpořili modlitbou, účastí a svými slovy i jejich biskupové. Hlavní celebrant a kazatel Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký při své homilii mimo jiné řekl: „To, že jste tady, není náhoda! Už jste odpověděli na Pánovo volání a právě to, že jste tady, znamená, že máte povolání ke kněžství! Teď už záleží jenom na vás, jestli vydržíte. Mnohdy to bude těžké, budete se muset mnohých věcí vzdát, ale o to víc budete Jeho! Buďte nohama na zemi, ale hlavu mějte upřenou k Němu.“ Po mši svaté následoval slavnostní oběd a setkání biskupů se svými svěřenci. Letošní rok je výjimečný z několika hledisek. Poprvé od roku 1990 je více kandidátů kněžství z Čech než z Moravy. Z Čech jich je deset, z nichž neuvěřitelných sedm je z královéhradecké diecéze. Po jednom jsou zastoupeni kandidáti z litoměřické, plzeňské a českobudějovické diecéze. Z Prahy bohužel stejně jako minulý rok není nikdo. Z Moravy jsou tři za ostravsko-opavskou diecézi, z nichž jeden je z Polska, a tak se zde zároveň učí česky. Pouze po dvou zástupcích mají olomoucká a brněnská diecéze. Bohužel je zároveň letošní počet kandidátů nejnižší od roku 1990. Pro představu, v minulém roce zde bylo mužů o deset víc, tedy dvacet sedm. Stav kolem třiceti lidí je stabilní přibližně deset let, v devadesátých letech byly typické ročníky o 50 až 70 mužích. Letos ze sedmnácti studentů jich do konviktu nastoupilo deset hned po maturitě. V poslední době přitom

byla Česká republika charakteristická tím, že nastupovali většinou starší muži. Tento rok je věkový průměr pouhých 22 let. Kromě Čechů a Moravanů do Teologického konviktu nastoupili také čtyři kandidáti kněžství z Ukrajiny, řeckokatolíci, kteří studují za svoji diecézi Lvov a chtějí ve studiu pokračovat i dalších pět let na olomoucké teologické fakultě. Podtrženo sečteno: k 6. září 2010 nastoupilo do Teologického konviktu 21 mladých mužů, kteří by se chtěli stát kněžími. Za všechny prosím o Vaši modlitbu, ať vytrváme!

Jan Lukeš



Společný snímek východočeských „konviktáků“ s biskupem Josefem Kajnekem, autor: Pavel Michalovec

## Misijní odpoledne v Chocni

(Ib) – V neděli 12. září uspořádala choceňská farnost ve spolupráci s PMD Misijní odpoledne, aneb Setkání dětí nejen z Misijních klubek. Do Chocně přijelo téměř šedesát dětí z dvanácti farností pěti vikariátů. Setkání začalo v kostele sv. Františka Serafinského, kde malé poutníky přivítal P. Jiří Pešek. Děti měly příležitost se zapojit do průběhu mše svaté, která byla obětována za misie, třeba zpěvem misijních písní a také během obětního průvodu, kdy malí misionáři v přestrojení přinášeli rozmanité dary za jednotlivé kontinenty. Nechyběly dary, které ukazovaly bohatství, jež nám Bůh dává, a dary, které připomínaly chudobu některých míst. Po občerstvení, jež připravily ruce ochotných maminek a babiček, proběhlo na farní zahradě rozdělení dětí tak, aby se při hře lépe poznaly. Následně byla pro ně v zámeckém parku připravena řada soutěží. Odměnou za splněné úkoly na stanovištích symbolizující jednotlivé kontinenty byly krásné perníčky a svíce se znakem PMDD. Setkání zakončili malí přátelé misíí zapálením svíci od paškálu, obnovou křestních slibů, osobními modlitbami a písněmi, které si vybírala jednotlivá klubka. „Snažíme se děti vést k solidaritě s druhými lidmi. Kromě programů Papežských misijních děl, jako je třeba Misijní jarmark, využíváme také jiné možnosti působení ve svém okolí. Chceme být misionáři i v našem městě. Každoročně pořádáme na konci června akci nazvanou Prázdniny nanečisto, což je odpoledne plné her, jehož se účastní zhruba stovka převážně nevěřících dětí, zapojujeme se do Tříkrálové sbírky a chodíme také do domova pro seniory,“ přiblížila pestrou činnost klubka Martina Krsková. Fotogalerii ze setkání naleznete na straně 24.

## SENIORI A POČÍTAČE

Letos v létě proběhly zdarma počítačové kurzy pro seniory – začátečníky, na které zavítalo přes třicet účastníků z Hradce Králové a širšího okolí. Výukový program se skládal z osvojení si základních dovedností práce na PC – programy MS Word, Internet Explorer a další. Celou akci uspořádalo Diecézní centrum pro seniory s finančním přispěním nadace Připojse.cz – Make a Connection. Kurzy vedl tým Bc. Lukáše Janečka. Pro velký zájem účastníků se předpokládá další pokračování těchto kurzů. O nových termínech kurzů pro mírně pokročilé Vás budeme informovat.

Jan Jankovič

# Mrkvancová pouť v Polné

(TS ČBK, lb) – Tisíce lidí navštívily během víkendu 11. – 12. září tradiční Mrkvancovou pouť v Polné. Hlavní bohoslužbu sloužil v neděli v 18.00 hodin v chrámu Nanebevzetí Panny Marie pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka, OP. Po ní mu bylo předáno čestné občanství města Polná za rozvoj církevního a občanského života na Polensku. O udělení čestného občanství rozhodlo zastupitelstvo města Polná již na svém zasedání 3. května 2010. Podle radních si toto významné město arcibiskup Duka zasloužil zejména svou pomocí při rekonstrukci děkanského chrámu Nanebevzetí Panny Marie a při jeho následném vyhlášení národní kulturní památkou. Slavnostního předávání při mši svaté v chrámu Nanebevzetí Panny Marie se zúčastily mnohé významné osobnosti politického a veřejného života. Mezi jinými předsedkyně PSP ČR Miroslava Němcová, která pronesla úvodní zdravici.

Historii vzniku pouti přiblížil trvalý jáhen Jan Kunc, který působí ve zdejší farnosti: „Tradičně slavíme dvě poutě, jednu na slavnost Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna, to si připomínáme zasvěcení kostela a tu další o druhé neděli v září, kdy slavíme patrona města svatého Liguriáše. Dané skutečnosti si opravdu vážíme, protože se jedná o poměrně neznámého světce, jehož uctívají pouze na třech místech na světě – v Řecku, v Itálii v Benátkách v kostele sv. Martina, kde je tento řecký poustevník pohřben a u nás v Polné.“

S poutí souvisí také pečení zvláštních koláčů s ne úplně typickou náplní – mrkví. Paní Ludmila Vomlelová takzvané mrkvánky peče od mládí a ty její patří po městě k těm nejvyhlášenějším. Prozradila také něco z tajemství jejich původu: „Na Polensku se tradičně mrkev pěstovala a doba její sklizně se zhruba kryla s městskou poutí. Pro poddané představovala jednu ze základních složek jídelníčku, ale proč si ji během pouti nedopřát ve slavnostnější podobě? Forma koláčů se přímo nabízela. Konečnou chuť jejich těsta si hospodyňky upravují podle rodinné tradice. Jiným, již mizejícím zvykem je zdobit vchodové dveře domů svazečkem mrkví.“



*Modlitba před relikviářem s ostatky sv. Liguriáše,  
autor: Ludmila Vomlelová*

## Liturgický kalendář

### 3. října – 27. neděle v mezidobí

1. čtení: Hab 1,2-3;2,2-4

Žalm: Zl 95(94)

2. čtení: 2Tim 1,6-8.13-14

Evangelium: Lk 17,5-10

### 10. října – 28. neděle v mezidobí

1. čtení: 2Kral 5,14-17

Žalm: Zl 98

2. čtení: 2Tim 2,8-13

Evangelium: Lk 17,11-19

### 17. října – 29. neděle v mezidobí

1. čtení: Ex 17,8-13

Žalm: Zl 121

2. čtení: 2Tim 3,14-4,2

Evangelium: Lk 18,1-8

### 24. října – 30. neděle v mezidobí

1. čtení: Sir 35,15b-17.20-22a

Žalm: Zl 34

2. čtení: 2Tim 4,6-8.16-18

Evangelium: Lk 18,9-14

### 31. října – 31. neděle v mezidobí

1. čtení: Mdr 11,22-12,2

Žalm: Zl 145(144)

2. čtení: 2Sol 1,11-2,2

Evangelium: Lk 19,1-10

## Úmysly apoštolátu modlitby

### Říjen 2010

#### Všeobecný úmysl:

Aby se katolické univerzity stávaly více a více místy, kde je možné ve světle evangelia zakoušet harmonickou jednotu mezi vírou a rozumem.

#### Misijní úmysl:

Abychom u příležitosti Světového misijního dne pochopili, že úkol hlásat Krista je naprosto nezbytnou službou, ke které je církev povolána k prospěchu celého lidstva.

#### Úmysl našich biskupů:

Aby naše rodiny rostly ve všech podobách lásky, které rodinu utvářejí, a to v lásce manželské, rodičovské, sourozenecké i mezigenerační.

# Říjen – měsíc misíí

Křesťanství je už z pokynu svého zakladatele „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření“ postaveno na misijním působení. Za dobu dvou tisíc let má za sebou činnost misionářů své světlé i poněkud temnější okamžiky, kdy se šíření křesťanské víry dostalo do vleku úzkých mocenských zájmů některých vládců. V posledních dvou staletích se způsoby misionářské práce výrazně proměnily. Jednou z největších světových organizací, která se v současnosti systematicky zabývá pomocí misíím, jsou Papežská misijní díla. Jsou složena ze čtyř autonomních částí: Papežské misijní dílo šíření víry, Papežské misijní dílo sv. Petra apoštola, Papežské misijní dílo dětí a Papežské misijní dílo jednoty kněží a řeholníků (Papežská misijní unie). Jednotlivé části vznikaly nezávisle na sobě v 19. a 1. polovině 20. století a postupně byla sjednocena papežským statutem. Princip jejich činnosti spočívá v tom, že každý, kdo chce z nejrůznějších koutů světa podpořit misijní činnost, přispívá do „společné pokladnice“, ze které se potom podle aktuální potřeby rozděluje. Papež uplatňuje svoji autoritu nad Papežskými misijními díly skrze Kongregaci pro evangelizaci národů. I přes tuto závislost si PMD udržují vnitřní autonomii a mají vlastní stanovy. V každé zemi je zřízena národní rada a národní vedení čtyř děl (větví) PMD, kterým předsedá národní ředitel jmenovaný Kongregací pro evangelizaci národů na návrh místní biskupské konference – v současné době je jím P. Jiří Šlégr ze Špindlerova Mlýna.

Před 84 lety vyhlásil papež Pius XI. každou předposlední říjnovou neděli (letos připadá na 24. října) za **Misijní neděli**, kterou od té doby na celém světě organizuje Papežské misijní dílo šíření víry. Tento celosvětový den modliteb je spojený s finanční sbírkou, z níž se pravidelně podporují projekty na pomoc nejpotřebnějším (dnes přibližně v 1 100 misijních diecézích). Při oslavách misijní neděle se otevírá široké pole působnosti pro aktivity jednotlivých farností. Lze je doprovodit přednáškami, besedami, videoprojekcí, výstavou, žehnáním svící, vigilií, adorací a modlitbou růžence. Děti se mohou zapojit do programů Misijních klubek (Misijní koláč, Misijní jarmark, Pohled pro misie, Misijní bonbónek apod.). Letos přichází Papežská misijní díla v rámci misijních oslav s nabídkou vytvoření společného **Misijního Mostu Modlitby**, a to v předvečer letošní Misijní neděle, tj. v sobotu 23. října ve 21.00 hodin. Všichni zájemci se mohou doma či v kostele sejit, zapálit svíčku a pomodlit se růženec nebo jakoukoliv modlitbu za misie, misionáře, chudé a trpící lidi, za šíření radosti evangelia na celém světě. Svíce pro tuto aktivitu mohou být předem požehnány v kostele. Podrobnější informace o činnosti PMD získáte v Národní kanceláři na adrese: Papežská misijní díla, Špindlerův Mlýn 33, 54-3 51, tel./fax: 4 99 4 33 0 58, 6 04 8 38 8 82, číslo účtu: 7 254 0 444 / 2700, info@misijnidila.cz, www.misijnidila.cz nebo u diecézní ředitelky PMD, Mgr. Bronislavy Halbrštátové, Slatina nad Zdobnicí 309, 517 56, tel. 731 598 992, e-mail: bronislava.halbrstatova@seznam.cz.

Luděk Bárta, NK PMD

## Misie u jiných náboženství

Jistě všichni víme, co znamená slovo *misie*, a čeho se týká (*Mk 16,15*). Značná část věřících má povědomí o Papežských misijních dílech, cestách současných misionářů do exotických zemí. Co se týká historie křesťanských misíí, úchvatný pohled nám na ni třeba nabídli film *Mise (The Mission, 1986)* o jezuitském misionářském státě v Paraguay (1649-1767), v literatuře najdeme hojnost svědectví o cestách prvních misionářů do Mongolska a Číny (již ve 13. století), Tibetu (italský františkán snad českého původu *Odorik z Pordenone*) nebo Indie (dle tradice *apoštol Tomáš*) a Japonska (*sv. František Xaverský*). Ale co víme o misíích jiných náboženství? Kterak se šířila nebo ještě šíří?

Religionisté pro zjednodušení dělí náboženství na přirozená a univerzální. Přirozená známe jako různá *pohanská* a *šamanská* náboženství. Jejich vyznavači uctívají duchy, přírodní úkazy, nebeská tělesa, svoje předky... Tato náboženství mají kmenový nebo národní charakter. Jsou k ostatním náboženstvím spíše tolerantní, nebo lhostejná. Díky tomu je jim předávání svého pohledu na svět cizí. Misie u nich v drtivé většině nenajdeme.

Pak tu máme náboženství univerzální, snažící se oslovit každého jednotlivce, je-li to alespoň trochu možné. Mimo *křesťanství* zde máme *islám*, *baháí*, *Falun Gong* a řadu jiných. Jejich cílem je předat svoje poselství bez ohledu na státní hranice, či příslušnost k národu nebo skupině. Často se jedná o tzv. „náboženství zjevení“, tedy odkazující se ve svých kořenech na autoritu samotného Boha, vstupujícího prostřednictvím zjevení nebo zrození do dějin. Zpravidla přes nějakého proroka (*Muhammad*, *Bahá'ú'lláh*, *Zarathuštra*), osvícenou bytost (*Gautama Siddhárta* zvaný *Buddha*), učitele nebo přímo Božího syna (*Ježíš Kristus*). Tato náboženství misie k svému šíření v menší či větší míře užívají.

Jsou i jisté výjimky, natolik zajímavé, že se dle mého názoru vyplatí o nich zmínit. Tou první je *judaismus*. Sám o sobě nemá ambici se šířit mezi národy (židé jej chápou jako svoje národní náboženství), avšak umožňuje vážným zájemcům konverzi (*gijur*). V historické perspektivě víme o masové konverzi turkického národa Chazarů k *judaismu*. Došlo k ní rozhodnutím chazarského *kagana* (vládce), který stál před otázkou, jaké pro svůj lid zvolit náboženství. Poslal proto pro *křesťanské* (*sv. Konstantina a Metoděje* několik let předtím, než dorazili na Velkou Moravu), *islámské* a *židovské* učence. Z politických důvodů (nechtěl podléhat ani papeži, ani chalífovi) se rozhodl právě pro *judaismus*.

Dalším výjimkou je hnutí *ISKCON*, u nás známé spíše jako *Hare Krišna*. Jistě jste již potkali mladé muže v bílých či oranžových rouchách s vyholenými hlavami a drobným copánkem na temeni, nabízející sladkosti či knihy. Toto hnutí doznalo svého rozšíření vlivem cesty svého zakladatele Šríly Prahbupády do USA. Ovlivnil mnoho mladých lidí, zejména vezoucích se na vlně hnutí *hippies* 60. let. Mimo jiné se jeho vyznavačem stal *George Harrison* z kapely *Beatles*. Hnutí *ISKCON* patří mezi indická náboženství, avšak v rozporu s dosa-  
vadní tradicí (*hinduističtí* učitelé nikoho nevyhledávali, ba naopak někteří případné zájemce odháněli a přijímali jen ty nejvytrvalejší) je



misijního typu. Káže „vědomí Krišny“ indického Nejvyššího Boha (u některých směrů). V zájmu misijního úspěchu však *Šríla Prabhupáda* neváhal Krišnu ztotožnit s Kristem. Jeho žáci, převážně mladí lidé, se snaží zaujmout přednáškami, festivaly, veřejným procesím za zpěvu manter a bhadžanů (indických duchovních písní), či již zmíněným prodejem knih a sladkostí. A s kterými dalšími náboženstvími nebo duchovními směry odvozenými z křesťanství, které se šíří misijním způsobem, se můžeme setkat?

**Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů (mormoni).** Jeden z mnoha křesťanských směrů v USA. Jeho zakladatel *Joseph Smith* (žil v 19. století) tvrdil, že měl zjevení Boha Otce a Syna. Údajně mu měly být z nebe andělem předány zlaté desky, jejichž překladem vznikla kniha *Mormon*. Církev vychází z protestantských kořenů, odkazuje se na prvotní křesťanství; tvrdí, že se Ježíš Kristus po svém zmrtvýchvstání odebral působit na severoamerický kontinent. Praktikuje mnohoženství, což jí přináší řadu problémů. Sídlem církve je Salt Lake City. Prezентuje se veřejnosti především formou osobních oslovení doma či na ulici (obvykle vysokoškoláci s bílými košilemi, kravaty a batůžky).

**Společnost svědků Jehovových.** Křesťanský směr opět s kořeny v protestantismu orientující se na druhý příchod Ježíše Krista a na Armagedon (závěrečný apokalyptický zápas sil Dobra a zla). Snaží se intenzivně studovat Bibli, žít důsledně (až doslovně) podle ní, odmítají koncept Boží Trojice. Ti nejlepší z nich se mají stát 144 000 svědky vládoucími z nebe zemi, obnovené jako pozemské Boží Království. Snaží se oslovovat lidi na ulici distribucí časopisů *Strážná Věž* nebo *Probudte se!*. Navštěvují také domácnosti.

**Islám.** Z historie známe šíření *islámu* mečem i pokojným způsobem. Dnes se s ním můžeme setkat rovněž ve střední Evropě, i když je více přítomen převážně v západní části evropského kontinentu (Velká Británie, Německo, Francie). *Islám* se v současnosti šíří spíše pokojnou cestou. Vznikají školící centra, nové mešity (u nás v Brně a v Praze, návrh postavit mešitu v Teplicích díky petici místních občanů neprošel, v poslední době čeří hladinu veřejného mínění návrh postavit islámské školící středisko v Hradci Králové). Často se poukazuje na nebezpečí radikálního *islámu* či na prudký nárůst muslimské populace. Opomíjí se však velké množství konvertitů (např. v Německu dle mediálních zdrojů přijalo *islám* 4 000 Němců v roce 2006, dle muslimských duchovních až 14 000 v roce 2007). Zájemci jsou oslovováni formou přednášek či brožur. Zájemce také vítají na společných modlitbách a kázáních *imámů*.

**Buddhismus.** V minulosti se z Indie šířil do Tibetu, Číny, Japonska, Vietnamu, na Srí Lanku a do celé jihovýchodní Asie. Někteří badatelé se domnívají, že ovlivnil nebo byl přinejmenším v kontaktu s řeckou filosofií (řecký velvyslanec Megasthenés, tažení Alexandra Velikého do Indie). Vlivem dnešního zájmu o východní spiritualitu a filosofie se silně začal šířit i na Západ. Oblíbená jsou především meditační sezení. Oslovuje řadu mladých lidí, oblíbený je i pro svoji zásadu nenásilí a zjednodušení života vlivem dodržování jeho principů. Šíří se zejména kurzy meditace, přednáškami nebo literaturou.

Michal Capko

## ANKETA: Kde se prolíná a kde se naopak míjí misijní činnost s humanitární pomocí?

P. Jiří Šlégr, národní ředitel Papežských misijních děl

Zkusme se na celou věc podívat pomocí příkladu. Misionář (M) a humanitární pracovník (HP) dávají lidem, kteří umírají žízní, sklenici vody. Jaký je v tom rozdíl:

### Proč kdo pomáhá?

M se v trpícím člověku setkává s Kristem, k pomoci ho motivuje Bůh.

HP řeší nedostatek pitné vody.

### Co žíznivému přináší?

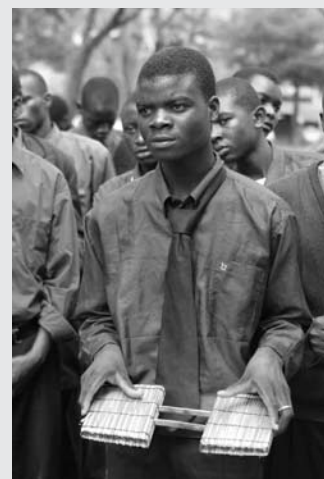
M spolu se sklenicí vody přináší Boží lásku, radost a naději, modlitby církve, duchovní hodnoty.

HP spolu se sklenicí vody přináší lidský zájem a možnosti humanitární organizace.

### Co za to mají?

M má radost, když se tímto způsobem šíří radost evangelia a čeká hlavní odměnu od nebeského Otce.

HP má hlavní odměnu od zaměstnavatele a dobrý pocit z pomoci potřebnému.



Výše uvedený pohled je velmi zjednodušený a vychází z toho, že humanitární organizace ne vždy podporují hlásání evangelia, že v nich nutně nemusí pracovat věřící lidé. Je správné, že existují dobří misionáři i humanitární pracovníci. Každý pokřtěný člověk však má být misionář.

Dana Plavcová, programová koordinátorka pro Etiopii a Afriku, *Člověk v tísni*

Současná humanitární nebo rozvojová pomoc chudým zemím navázala na dlouhou tradici misijní činnosti. Vždyť i dnes řada humanitárních organizací používá slovo „mission“, nebo-li „mise“ – např. mise Člověka v tísni v Angole či Etiopii označuje české (a v rostoucí míře také nečeské) pracovníky organizace, kteří delší dobu působí v dané zemi a realizují zde rozvojové projekty. „Mission“ znamená poslání a to mají misionáři a humanitární pracovníci často více méně společně. Misie často bývají velmi erudovaným znalcem místního prostředí a těší se velké vážnosti v komunitě, a proto bývají pro humanitární organizace, které právě do oblasti přišly v reakci na nějakou krizi a potřebují se rychle zorientovat v místních poměrech, vítaným partnerem. Rozdíl vidím nejvíce v tom, že moderní humanitární organizace svou pomoc poskytují naprosto bez závislosti na vyznání příjemců pomoci a nemají ani v nejmenším úmyslu víru svých pracovníků šířit v cílových komunitách.

# TOMÁŠ ENDERLE

*Bohoslovec královéhradecké diecéze Tomáš Enderle se po druhém ročníku semináře rozhodl přerušit svoji intelektuální formaci a odešel na jeden rok sloužit jako dobrovolník do misijní stanice v Demokratické republice Kongo. Internetové vyhledávače po zadání jména této země zobrazují na prvních místech především odkazy vztahující se k občanské válce, která na území Konga probíhá v posledním desetiletí. Již během sjednávání rozhovoru tedy bylo jasné, že budeme mít o čem hovořit.*



## **Jakým způsobem jste se do Konga dostal? Proč jste rozhodl pro misijní působení?**

Byla to moje vlastní iniciativa. Využil jsem nabídky ucházet se o místo dobrovolníka v organizaci VOICA vedené kongregací Dcer lásky Máří Magdalény z Canossy. Formační středisko pro dobrovolníky se nachází v Římě a zabývá se především jejich rozesláním do misijních stanic po celém světě. Nabízejí dva typy programů, dlouhodobý a krátkodobý. V dlouhodobém se počítá, že dobrovolník stráví na misi jeden až tři roky. Ten krátkodobý program je ohraničen třemi týdny. Moje prvotní motivace byla formačního rázu. Byl jsem toho názoru, že mi pobyt v misi může poskytnout mnohé cenné zkušenosti pro další práci v církvi. Musím říci, že se moje očekávání bohatě vyplnilo.

## **Kde jste přímo pracoval?**

Stanoviště, na kterém jsem působil, bylo v městečku Aru na hranicích s Ugandou. Jedná se o oblast v severovýchodní části Konga, kterou v minulých desetiletích postihla občanská válka nejvíce. Nyní ho obývá zhruba 50 tisíc obyvatel. Nejjednodušší cesta do Aru vedla přes Ugandu. Uganda je země na africké poměry s dobře rozvinutou infrastrukturou. Cesta autobusem z hlavního města Kampaly na hranice, nějakých 600 kilometrů, zabrala pouhý den. Naproti tomu v Demokratické republice Kongo, bývalém Zairu, silnice téměř chybí. Když už existují, tak jsou ve velmi špatném stavu. Cestování autem je tedy velmi složité. Musíte počítat s tím, že se za den dá urazit maximálně 150 – 200 km, více rozhodně ne. Z počátku jsem se potýkal

především s jazykovými problémy. Přes přípravný jazykový kurz v Římě jsem francouzštinu ještě pořádně neovládal. Navíc jsem byl v době svého příjezdu jediný dobrovolník. Neměl jsem komunitu, žil jsem sám v misijním domě a snažil se protloukat, jak se dalo.

## **Co všechno můžeme nalézt na misijní stanici?**

Vždy záleží na konkrétním místě. Základem je konvent řeholnic, který je narozdíl od okolních stavení postaven v evropském stylu. Dále ho obklopují budovy institucí, kde působí jak sestry, tak jejich zaměstnanci. U nás konkrétně sestry provozovaly pekárnu, Cyber café, mateřskou školku, základní a střední školu a zdravotní středisko. Dobrovolníci bydleli v samostatném domě. Přímo v městě Aru existovaly dva konventy canosských sester, přičemž další se ještě stavěl. Konžská provincie jejich kongregace se nyní velmi rozrůstá. Naše konventy obývalo 25 sester, z črtivé většiny už místních. Za 50 let svého působení v Kongu si canosské sestry dokázaly získat spoustu nových členek. Zatímco mateřská provincie v Itálii má nyní problémy s počtem povolání, tak v Africe a Asii jejich řady prudce rostou.

## **Přiblížíte nejdůležitější aktivity sester?**

Podobně jako další církevní nebo humanitární organizace se především starají o to, co stát není schopen zajistit sám. Třeba byl přijat zákon o povinné školní docházce, ale počet státních škol je pro raketově rostoucí populaci zcela nedostatečný. Proto se sestry soustředí na zakládání nových škol a to jak základních, tak především středních. Je za tím vidět snaha vytvořit střední třídu ekonomickou vrstvu obyvatelstva, která může být základem budoucí společenské stability. Dalším velkým problémem je zdravotnictví. Běžná komerční zdravotní péče je v Kongu velmi drahá a pro drtivou většinu obyvatel v podstatě nedostupná. Všechna léčiva se musí dovážet a rovněž práce doktorů – expertů je velmi nákladná. Zdravotnická zařízení, která provozují církevní nebo humanitární organizace, nabízejí díky podpoře z Evropy takové ceny, které si mohou dovolit zaplatit všichni jejich uživatelé.

## **Můžete popsat svůj běžný pracovní den?**

Vstával jsem před šestou hodinou. Poté jsem se účastnil modlitby ranních chval buď se sestrami, nebo s kněžími ze sousední misionářské stanice Bílých otců. Následovala mše svatá v místním jazyce – lingale. Po snídani mi začínala práce, která s krátkou přestávkou na oběd trvala až do večera. Působil jsem v Cyber café. Základní činností bylo poskytnout místním lidem internetové služby. Dále zajistit tisk dokumentů, psaní jejich dopisů či studijních prací. Nedílnou součástí mé práce

bylo vedení kurzů počítačových základů – práce s programy jako Word, Excel, Internet Explorer. Snažili jsme se co nejširší veřejnosti zpřístupnit počítačové dovednosti. Znalosti z této oblasti jsou zde stále na velmi nízké úrovni. Přitom výhody jsou zjevné. Například poslat e-mail či sken dokumentu pro úřady do Kinghasy, hlavního města Konga, nestojí nic. Zatímco poslat dokument samotný je takřka nemožné. V zemi nefunguje pošta, takže když chcete poslat nějakou důležitou věc, je zpravidla nejlepší poslat s dokumentem nějakého známého člověka, který ho doveze na místo určení. Což může představovat třeba měsíční cestu.

### ***O práci misijního centra byl tedy velký zájem...***

Ano, obě školy byly takřka přeplněné. Ale také služeb pekárny či Cyber café místní lidé hojně využívali. Jak už jsem se zmínil, díky sponzorským darům z Evropy jsou v daných zařízeních stanoveny takové ceny, které jsou přístupné pro všechny.

### ***Říkal jste, že jste na misijní stanici začínal sám. Změnilo se to v průběhu roku?***

Za tři měsíce po mém příjezdu dorazila dvě děvčata, jedna z USA, druhá z Kanady a za další dva měsíce dva Italové a Italka. Nakonec jsme vytvořili velmi příjemnou mezinárodní komunitu šesti lidí.

### ***Setkal jste se přímo s důsledky války?***

Měli jsme velké štěstí v tom, že samotné Aru nebylo přímo postižené boji. Vedlejším důsledkem bylo, že se městečko během několika let rozrostlo na dvou až tří násobek své původní velikosti. Nicméně při našich nepřilíš četných výjezdech mimo město jsme měli možnost se na vlastní oči přesvědčit, co válka způsobila. Často jsme hovořili s lidmi, kteří se jí účastnili, ať jako vojáci či civilisté, a ti nám vyprávěli svoje zážitky. Takovou brutalitou se snad žádná válka v posledním století u nás v Evropě nevyznačovala. Bojů se účastnilo velké množství armád. Myslím, že k jejich brutalitě přispělo, že každá z bojujících stran, ať to byla vládní vojska či různé rebelské frakce, si byla jistá, že nedojde k potrestání jejich válečných zločinů. To se samozřejmě vyplnilo. Státní aparát v Kongu je natolik slabý, že nemůže vynutit ani symbolické potrestání viníků. Mnohé opravdu zvířecí činy tak zůstanou navždy nepotrestány. Osobně jsem hovořil s ženou, která působila jako vychovatelka v mateřské škole sester. Ta se mi svěřila s několika životními zážitky. Do dnešních dnů se těžce vyrovnává s tím, co prožila a potýká s psychickými potížemi. Jako příklad uvedu jeden z jejích příběhů. Účastnila se půlnoční mše svatě v kostele na vsi v odlehlejší místě. Chrám praskal ve švech. Na konci mše svatě se ukázalo, že se mezi věřící vmísila spousta rebelů, kteří na konci mše vytáhli mačety a začali masakrovat místní obyvatelstvo. Celá událost neměla více méně žádný důvod. Samozřejmě, že si ukradli poměrně bohatou vánoční sbírku, ale to určitě nebylo motivem jejich činu.

***Připomeňme, že se válka vede především o obrovské nerostné bohatství Konga. V zemi se nachází jedny z největších nalezišť diamantů, mědi, kobaltu a dalších barevných kovů na světě. Symbolem neštěstí může být koltan, slitina určená do baterií mobilních telefonů, notebooků...***

Euroamerický vliv na tuto válku je samozřejmě nepřímý, ale jasně zřetelný. V historické perspektivě zde mnoho nepravostí napáchali Belgičané či spíše Leopoldův koloniální režim (pozn. redakce – v letech 1885–1908 držel zemi fakticky jako své osobní vlastnictví belgický král Leopold II., nazývala se Svobodný stát Kongo, Leopoldova vláda se soustředila na bezuzdné rabování přírodních zdrojů a běžně zde docházelo k masakrům domorodého obyvatelstva, jehož počet se snížil o 10 milionů, na nátlak mezinárodního společenství poté převzala nad Kongem kontrolu Belgie jako stát). V šedesátém roce minulého století Belgičané Kongo opustili a zanechali zemi bez výraznější podpory. Následný diktátorský režim černošského prezidenta Mobutu Sese Seka uvedl zemi do ještě většího chaosu. Bohužel jsme místním lidem ukázali hodnotu věcí, které jsme za koloniálního režimu kradli a dnes draze vykupujeme. O ostatní nepravosti se už starají oni sami.

### ***Jakou jste si odnesl největší zkušenost z misí?***

Nebude to sice znít příliš dobře, ale na prvním místě musím uvést velké zmatení. Ani po roce jsem totiž nebyl schopen proniknout do myšlení místních lidí. Jejich způsob uvažování je skutečně jiný. Stále jako bychom mluvili jiným jazykem. V mnoha ohledech jsem si tak sáhnul na dno jak z osobního, tak z pracovního hlediska. Byla to pro mě objevná a velmi obohacující zkušenost. Uvedu příklad – pracovní nasazení dobrovolníka na misích je opravdu velké. Člověk se na misi snaží udělat, co jen může. Velmi k tomu pomáhá vědomí, že co on osobně nezvládne za rok či dva působení, zkrátka zůstane neuděláno. Třeba v mém případě bylo téměř nemožné naučit někoho z místních lidí starat se o počítač samostatně. Počítač, který se rozbije, zůstane rozbitý. Snažil jsem se tedy pracovat ze všech sil, což ve finále vedlo až k mému zhroucení, ze kterého jsem se naštěstí díky podpoře komunity dostal. Podobně jako v celé evropské církvi, tak i v organizaci VOICA to funguje stylem „koho můžeme, toho pošleme“. Začínal jsem sám, pak jsme se rozšířili na šestičlennou komunitu. Nyní jsem odjel a zanechal tam kolegy samotné. Pokud je mi známo, tak nyní v listopadu by měli dorazit další dva dobrovolníci ze Severní Ameriky. Ale už jsou to lidé s jinou specializací, přímo moji práci nezastanou. Není to samozřejmě žádná tragédie, každý obor či dovednost je tam velmi žádaný a dá se využít, ale kontinuita práce přece jen trpí.

### ***Zkusíte ve zkratce porovnat evropskou a africkou církev?***

Uvedu jednu ze základních odlišností. V Římě jsem strávil zhruba dva a půl měsíce a za tu dobu jsem tam spatřil velmi málo těhotných žen nebo žen s dítětem. Naproti tomu, když se přesunete do Konga, jste obklopeni samými dětmi. Doslova ten rozdíl bije do očí. Mírně nadpoloviční většina konžské populace je mladší 20 let. Znamená to také, že většina účastníků bohoslužeb jsou děti či mládež. Už z tohoto hlediska je liturgie jiná, dostává zcela specifický náboj. Africká církev nyní velmi roste. Problémy se jí samozřejmě nevyhýbají a zasahují celé spektrum jejího života, ale jsou jiného rázu než u nás.

Luděk Bárta

Fotografii poskytl Tomáš Enderle

# Mrtví z pole na Vysočině

Každý střeoevropský národ nalezne ve svých novodobých dějinách místa a hlavně události s nimi spojené, na která by nejraději zapomněl. Německo, na které se začnou sypat oprávněné výčitky za Osvětim, Sobibór, Treblinku a další místa smrti milionů nevinných lidí, je sice ukázkovým příkladem, ale zkuste například v Polsku připomenout Jedwabne či Kielce, v Maďarsku Novi Sad nebo Slovensku poválečné Topolčany. Výše zmíněná místa mají společného jmenovatele a tím je podíl místního obyvatelstva na nacistické genocidě Židů. Je vcelku pochopitelné, že tato debata budí vášně do dnešních dnů. Pravda se hledá vždy obtížně.

V Čechách a na Moravě se musíme vyrovnávat s jiným historickým traumatem – poválečným odsunem obyvatel německé národnosti. Nemůžeme se tvářit jako by se tenkrát nic nestalo. Sociální, ekonomické i ekologické důsledky tohoto kroku jsou v dotčených oblastech snadno rozpoznatelné ještě dnes. Zjištěná atmosféra konce války a částečně pochopitelná touha po odplatě nemohou omlouvat chování, které zašlo za daleko hranice lidskosti. Znakem vyspělosti každého člověka, potažmo národa, je umění přiznat chybu, a pokud se stal, také zločin. Neuškodí uznat, že během poválečného odsunu došlo k řadě zločinů, za které by měla z naší strany přijít alespoň symbolická omluva. Možná nás pak místa jako Horní Moštěnice, Pohořelice, Postoloprty nebo Teplice nad Metují přestanou tak strašit.

## Německý jazykový ostrov u Jihlavy

Je pravděpodobné, že „okurková sezóna“ nahrála značné mediální pozornosti, která byla případu z Dobronína věnována. Historik Tomáš Staněk dlouhodobě se věnující problematice poválečného odsunu sudetských Němců, zmiňuje přehršel míst, kde bylo zabito daleko více lidí než v Dobroníně. Kauzu „odstartoval“ novinář jihlavského Deníku Miroslav Mareš. Vycházel přitom z dokumentační zprávy Fritze Havelky (*pozn. redakce – bývalý učitel, emeritní předseda krajského sdružení Iglauer Sprachinsel*) a v podstatě beletristického díla Bergersdorf německé spisovatelky Hermy Kennel. Z české strany žádné oficiální zmínky o tomto případě nenašel. Před rokem se proto obrátil na Policii ČR, aby událost prošetřila. Viditelných výsledků vyšetřovacího procesu jsme byli svědky letos v srpnu, kdy proběhl archeologický průzkum lokality Budínka a skutečně zde byly nalezeny kosterní pozůstatky šesti osob. Ty byly odeslány na analýzu, jejíž výsledky jsou zatím neznámé. Co se přesně ve večerních hodinách 19. května 1945 v Dobroníně přihodilo, se dnes už těžko dozvíme. Mělo dojít k zabití asi patnácti obyvatel německé národnosti, kteří byli internováni v místní hasičské zbrojnici a pak měli být vyvedeni a zabití na louce Budínka. Čin měla provést skupinka zdejších lidí, kteří se předtím značně posílili alkoholem.

## Kříž jako symbol smíření

Může se zdát, že zpráva o zločinu udeřila jako blesk z čistého nebe. Pro řadu lidí tomu tak určitě je. Dobronín se rozrostl do

podoby městečka hlavně v šedesátých letech, kdy zde byla zřízena vojenská posádka. V dotčeném období se jednalo se o malou vesnici, která neměla ani vlastní kostel. U starousedlíků z okolí však existovalo obecné povědomí o tomto činu celou dobu. Potvrzuje to také Jan Kunc, trvalý jáhen v Polné. „Pocházím z Věžnic, což je víska vzdálená od Dobronína vzdušnou čarou 4 kilometry. Jako kluk jsem slyšel, že se tam nějaká podobná událost kdysi stala, ale nikdo z dospělých nic konkrétního neřekl.“ Několik hmotných památek souvisejících s událostmi z pětačtyřicátého roku přesto existuje. Jedním z nich je deska v interiéru kostela ve Ždírci. V devadesátých letech ji tam umístil tehdejší duchovní správce P. Zdeněk Obdržálek poté, co měl příležitost mluvit s německými vysídlení. „Vím, že někteří lidé, a to i z řad farníků, měli proti umístění desky výhrady,“ říká Jan Kunc. Nejnovější připomínkou zločinu a zároveň gestem smíření je na místě hromadného hrobu vztyčený dřevěný kříž. Stojí za ním obyvatelé Dobronína, kteří si myslí, že je potřeba postavit se k minulosti čelem. „Ti lidé zkrátka zemřeli brutální smrtí. Není možný určovat, kdo je „správná“ oběť, kterou máme uctívat, a kdo ne,“ prozradil jeden z nich serveru Aktuálně.cz. Nutno říci, že se bohužel nejedná o většinový názor, který zaznívá z obce. Dostalo se mi do rukou říjnové číslo Dobronínského zpravodaje z minulého roku, tedy z období, kdy se vyšetřování teprve rozbíhalo, v němž starosta obce Jiří Vlach (KSČM) volá po vyvození osobní odpovědnosti redaktorů za vše, „co v dané kauze publikovali a jakou škodu to v pověsti obce a jejích českých obyvatel způsobilo“, v případě, že by se podezření nepotvrdilo.

## Co zůstalo...

Dostat se na Budínku nebylo úplně jednoduché. Za přejezdem zrušené železniční tratě do Polné na mne čekalo místo cesty jedno velké bahniště, které končilo pod lesem u hromady hnoje, v terénu znatelných pozůstatků po archeologickém průzkumu a nového kříže. Čerstvé květiny u jeho paty můj poměrně neradostný dojem z místa určitě zmírnily. Největší překvapení však na mě čekalo po návratu do redakce. Kolegyně mi oznámila, že nás navštívil P. David Bouma a jen tak mezi řečí se zmínil, že mezi mrtvými z Budínky byl jeho pradědeček. Na otázku ohledně způsobu vyrovnání se s naší minulostí odpověděl jednoznačně: „Je třeba poválečné události nadále objektivně zkoumat. Bohu díky je už dnes možné otevřeně říkat, že lidé, kteří v poválečných měsících vzali do svých rukou „spravedlnost“, byli mnohdy charakterově velmi problematictí. Zdá se, že právě lidé tohoto druhu okradli a brutálně zavraždili mého pradědečka. Není tajemstvím, že z těchto osob se v některých případech rekrutovali organizátoři a vykonavatelé poučovacího komunistického teroru. Obávám se však, že pokud ještě tito zločinci žijí, tak povětšinou o žádné smíření nestojí.“

Luděk Bárta

# ROK KNĚŽÍ

## ZAHRANIČNÍ VÝPOMOC



V současné době v naší diecézi působí 32 kněží z Polska a další dvě desítky kněží slovenské národnosti. Na to, jak se jim v Čechách pracuje, jsme se zeptali jednoho z nich. Mons. Mirosław Michalak se narodil v Krosnu Odrzańském v roce 1961. Jeho rodiče se záhy přestěhovali do Konina ve vojvodství velkopolském. Po maturitě se přihlásil do bohosloveckého semináře ve Włocławku. Zde byl také v roce 1986 vysvěcen. Poté sloužil v několika farnostech włocławské diecéze. Angažoval se v hnutí Světlo – Život a ve velké míře pracoval s mládeží. Od roku 1993 působí v královéhradecké diecézi.

Co Vás motivovalo k příchodu do Čech?

### Co Vás motivovalo k příchodu do Čech?

Mým představěným v diecézi Włocławek byl biskup Bronisław Dembowski, který patřil v Polsku k velkým propagátorům mezinárodní charismatické obnovy a pravidelně jezdil na charismatické konference, které se konaly na začátku devadesátých let v Hradci Králové. Při té příležitosti se několikrát setkal s biskupem Karlem Otčenáškem, který se mu zmínil o nedostatku kněží v jeho diecézi. Následně se na mě biskup Dembowski obrátil s prosbou, zda-li bych to v Čechách nechtěl zkusit. Protože jsem zrovna v té době končil působení v jedné farnosti a další nabídky mi svým zaměřením úplně neseseděly, řekl jsem si, proč ne? Přitom jsem vůbec neznal poměry v Čechách a netušil jsem, co na mne čeká. Moji oficiální žádost o uvolnění biskup okamžitě podepsal, jen mi řekl, ať se následně stavím na biskupství v Hradci Králové a další si domluví až tam.

### Jak dlouho v Čechách působíte?

Letos to bude osmnáctý rok. Moji první moji farností byla Rokytnice v Orlických horách, tam jsem strávil sedm krásných let, pak jsem byl tři roky v Přibyslavi a nyní již osm let v Trutnově.

### Dají se jednoduše vystihnout největší rozdíly mezi věřícími v Čechách a Polsku?

Spočívají hlavně v mentalitě lidí. Myslím, že ani tak nezáleží na tom, zda jsou či nejsou věřící. Poláci zkrátka více tíhnou k východu, hodně se blíží třeba ke Slovákům. Češi jsou více ovlivněni mentalitou Němců nebo Rakušanů, i když to nejsou slovanské národy, ale podobnosti povah jsou zřejmé. S nadsázkou se dají Češi označit za Němce mezi Slovany. Také každého upoutá rozdíl v počtech návštěvníků bohoslužeb, to jsou úplně jiné světy. Mnohým se pak zdá snadnější najít si z toho velkého davu skupinku, se kterou můžete jako kněz

více spolupracovat. Na druhou stranu, když se na to podívám z procentuálního hlediska, jste na tom v Čechách mnohdy lépe. Procento angažovaných farníků může někde dosahovat až 50% návštěvníků kostela, což je v Polsku nepředstavitelné. Kdo se tady v Čechách rozhodne do kostela přijít, tak už se většinou nějakým způsobem do života farnosti zapojí.

### Čím jsou si naše národy naopak blízké?

Jsme Slované a po jistou dobu jsme měli i společnou historii. Zkušenost komunistické diktatury v druhé polovině 20. století je také do jisté míry spojující. Jsme si blízcí i jazykově, i když právě v tom spočívá pro kněze zálužnost. Když se učíte úplně cizí jazyk, který s vaším mateřským nemá mnoho společného, jde to daleko lépe. Příbuznost jazyků se snadno podcení, pleťou se vám slovíčka a nakonec zjistíte, že nemluvíte ani česky, ani polsky. Myslím, že první trochu slušnější kázání v češtině jsem měl po půlroce od mého příchodu na půlnoční v Rokytnici. O zdokonalování jazyka se snažím neustále, třeba když si mám vybrat mezi stejnou knihou v češtině nebo polštině, sáhnu po té české.

### Daří se Vám navazovat spolupráci s farníky? S jakými problémy se u nás potýkáte?

V žádné farnosti jsem nikdy neměl se spoluprací výrazné problémy. Snažím se být otevřený všem lidem, rád jim naslouchám a dám na jejich názor. Na druhou stranu se nebojím rozseknout případný spor, ano, toto být může, toto už ne. Co zraňuje? Určitě si mnozí moji spolubratři z Polska vyslechli variaci věty: „To je možné u vás v Polsku, ale ne tady“. Přitom se často jedná o principy, které fungují i v Čechách. Jen si občas někdo neodpustí toto poštouchnutí. Naopak mě hodně těší zodpovědnost zdejších lidí za život farnosti a církve. Ze svého působení v první farnosti si pamatuji na jednu paní v Říčkách, která, přestože jsem třeba kvůli neprohrnuté cestě nemohl k nim dorazit, vždy v sobotu večer rozsvítila kostel a alespoň přečetla nedělní čtení.

### Když porovnáte svoje prvotní očekávání s pozdější realitou, vidíte velký rozdíl?

Jak jsem zmínil, neměl jsem žádná velká očekávání. Věci okolo mého příchodu do Čech se udály hodně rychle. Rozhodnutí padlo v půlce června a nastupoval jsem na začátku srpna. Mezitím jsem měl ještě dovolenou. Na příchod do svého nového působiště ale nezapomenu. Otec biskup Josef Kajnek mě přivezl do Rokytnice, fara byla zavřená, tak mě tam nechal s tím, že se mi někdo ozve. Pak přišlo nějaké děvče, otevřelo faru, dalo mi klíče, řeklo, že tady mám být a konec... To se stalo v pátek, na neděli jsme se s otcem Josefem dohodli, že v Rokytnici mše nebude, protože bude poutní v Neratově. Ale ráno zazvonilo u fary několik lidí, že se o mě dozvěděli jako o novém knězi a že chtějí mít mši v Rokytnici. Rozhodl jsem se jim vyhovět. Bohužel jsem u sebe neměl polský misál a česky jsem ještě neuměl, takže tu první mši svatou mi rozuměl asi jenom Pán Bůh. Nakonec jsme tam vytvořili fungující společenství a na roky v Rokytnici vzpomínám rád. Celkově jsem v Čechách velmi spokojen a své kněžství zde prožívám šťastně.

Luděk Bárta

## DIÁŘ BISKUPŮ

Říjen 2010

## Mons. Josef Kajnek

2. 10.		Ústí nad Orlicí, festival Cecilské jednoty
4. 10.	10.00	HK, biskupství, schůze vikářů
6. 10.	19.30	HK, kostel Panny Marie, mše sv. pro vysokoškolské studenty, zahájení akademického roku
7. 10.	9.30	HK, biskupství, vizitace naruby vikariátu Náchod
10. 10.	10.00	Kudowa-Czermna (PL), mše sv. (bl. Gerhard Hirschfelder) odpoledne, Pardubice, 120. Velká Pardubická
11. – 13. 10.		82. plenární zasedání ČBK, Vranov u Brna
14. – 17. 10.		setkání Vězeňské duchovní služby ČR
18. 10.	14.00	HK, biskupství, sbor poradců
21. 10.		Olomouc, Pastorate povolání
24. 10.	9.00	Čáslav, biřmování
30. 10.	18.30	HK, katedrála Svatého Ducha, výročí posvěcení kostela

## OSOBNÍ ZPRÁVY

## Jmenování a ustanovení:

PhDr. Tomáš PETRÁČEK Ph.D., Th.D. – farní vikář u kostela Panny Marie v Hradci Králové I, kaplan akademické obce v Hradci Králové byl od 3. 7. 2010 ustanoven a jmenován kanovníkem Kolegiální kapituly Všech svatých na Hradě Pražském.

Jaroslav BROŽ Th.D., S.S.L. – kněz královéhradecké diecéze, vyučující na KTF UK v Praze byl od 3. 7. 2010 ustanoven a jmenován kanovníkem Kolegiální kapituly Všech svatých na Hradě Pražském.

## Změny v ustanovení:

P. Jan SRNSKÝ – farář v Kameničkách, k 31. 7. 2010 mu bylo ukončeno ustanovení výpomocným duchovním v Pusté Kamenici.

## Úmrtí:

P. Antonín KUBÍČEK – kněz arcidiecéze pražské, osobní arciděkan, emeritní farář v Čestíně (dříve královéhradecká diecéze) zemřel dne 16. 8. 2010. Pohřben byl 20. 8. 2010 v Čestíně.

P. Václav JANÁČEK – emeritní duchovní správce v Heřmani, Nové Vsi u Chotěboře a Čachotíně, zemřel dne 14. září 2010. Pohřben byl 20. září 2010 v Chotěboři.

## Diecézní stolní kalendář pro rok 2011

Kalendář na rok 2011 je zaměřen na křest a přípravu na obnovu křestních slibů během doby postní. Příprava vrcholí obnovou křestních slibů o Velikonoční vigílii. Na jeho stránkách můžete nahlédnout do bohatství významu křtu pro náš život; seznámit se s průběhem katechumenátu dospělých lidí, jeho inspirací pro přípravu farnosti v době postní i její nezastupitelnou roli vzhledem k nově pokřtěným; prohloubit své porozumění symbolice křestních obřadů či pohledu na místo a význam křtu v rámci procesu křesťanské iniciace a Božího plánu spásy; na přístupy k praktickým otázkám spojených se křtem a nahlédnout z pohledu křesťanské iniciace na prožívání celého liturgického roku.



**Objednat si požadovaný počet kalendářů můžete v redakci IKD, Velké náměstí 35, Hradec Králové, tel.: 495 063 422, nebo e-mail: [ikd@diecezechk.cz](mailto:ikd@diecezechk.cz).**

**Cena 55,- Kč.**

*ICLic. Karel Moravec  
biskupský vikář pro pastoraaci*

**ČM Fatima Koclířov**

Děkujeme všem, kdo během léta přijali pozvání do Koclířova. Uskutečnil se tábor dětí, na setkání mládeže dorazily tři stovky poutníků, na exercicie a závěrečný týden s P. Jamesem Manjackalem téměř 600 a na hlavní den evangelizace přes 5 000 věřících. Protože již bezprostředně po ukončení letošních exercicií byly ty na srpen 2011 obsazeny, hledáme další termíny setkání, na kterých se s ním budete moci setkat. Výsledky budeme zveřejňovat.

1. mariánská sobota 2. 10. 2010 – hlavní bohoslužba v 10.30 hod. se závěry národní konference. Odpolední program od 14.00 hod., poutní mše sv. v 17.00 hod., povede P. Jan Linhart, spirituál Teologického konviktu v Olomouci. Víkend s vizážistkou Kateřinou Kloudovou – „Každá žena je krásná“ v Českomoravské Fatimě ve dnech 8. – 10. 10. 2010.

Fatimská vigilie v úterý 12. 10. 2010 v 18.00 hod., hlavní Fatimský den (93 let od zjevení) pak ve středu 13. 10. od 9.00 hod.

Upozorňujeme na konání národní poutě do Říma. S Poutním centrem organizujeme cestu autobusem za 4 990 Kč (včetně 2 nocí v hotelu v Římě) i letecky v ceně kolem 10 000 Kč (včetně 4 nocí v hotelu v Římě). K tématu národní poutě bude TV Noe vysílat v pátek 15. 10. ve 20.00 hod. kulatý stůl, kde budou zveřejněny závěrečné pokyny poutníkům.

Přijímáme přihlášky na exercicie s P. Montfortem Okkaa z Nigerie s komunitou Dvou srdcí Lásky ve dnech 3. 11.–7. 11. v Koclířově.

**Kontakt:** Fatimský apoštolát v ČR, č.p.195, 569 11 Koclířov u Svitav, tel/fax: 461 543 164, Mobil: 731 598 752; e-mail: přihlasky: recepcecmf@tiscal.cz, informace: fatima@iol.cz; URL: www.cm-fatima.cz

**Diecézní teologický institut**

**„Doctrina christiana“ – zahájení programu vzdělávání veřejnosti**

V sobotu 23. 10. 2010 v 9.00 hod. bude v Hradci Králové zahájen šestý semestr přednáškového cyklu určený široké veřejnosti s názvem „Doctrina christiana“. První setkání semestru bude věnováno tématům, která před nás na začátku listopadu staví církevní rok – Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé.

**Program:**

9.00 – 10.30 ThLic. David Bouma: Vzkříšení těla a život věčný – teologická reflexe

11.00 – 12.30 ThLic. Tomáš Kotrlý, Th.D.: Úcta k zesnulým a péče o místa jejich odpočinku

Cílem celého kurzu je základní úvod do křesťanské nauky podle jednotlivých teologických disciplín. Setkání programu se budou konat pravidelně jednu sobotu v měsíci od 9.00 hod. v Novém Adalbertinu v Hradci Králové, Velké nám. 32. Celý program je veřejně přístupný, otevřený i pro zájemce o jednotlivá vybraná témata.

**Čihošť**

*„Zde ve svatostánku je náš Spasitel“*

Smírné pobožnosti v Čihošti: **9. 10., 13. 11., 11. 12.**

**Program:** 8.45 svatý růženec – rozjímavý, 9.30 mše svatá, 10.15 výstav NSO – soukromá adorace, 12.00 společná adorace, 13.00 aktuální rozhovor, 14.00 ukončení  
Příležitost ke svátosti smíření.

Vlaková stanice Leština u Světlé n. Sázavou (vzdálená 6 km) na trati Kolín – Havlíčkův Brod.

**Informace:** Římskokatolická farnost Čihošť, Čihošť 1, tel.: 731 604 214, 723 970 336, e-mail: cihost@seznam.cz, <http://www.cihost.webnode.cz>

**Želiv**

**Duchovní obnovy v první sobotu**

**Termín:** 6. 11., 4. 12.,

**Program:** 14.00 přednáška: P. Jakub Jan Sark. Med O.Praem; 15.00 Loretánské litanie; 15.20 adorace Nejsvětější svátosti (možnost svátosti smíření); 16.30 modlitba svatého růžence; 17.00 pontifikální mše sv. Dne 4. 12. 2010 bude hostem P. Augustín Ján Grambal O.Praem.

**Libice nad Cidlinou**

**Novéna za nová duchovní povolání 30. 10., 27. 11., 30. 12.**

10.00 mše sv. a modlitby na slavníkovském hradě v Libici.

**Eljon Špindlerův Mlýn**

**Duchovní obnova pro manželské páry**

**Termín:** 21. – 24. 10. 2010

Lektor: Mons. Pavel Rousek

Právě pro Vás, kdo se chcete vydat na putování krajinou svého bytí a objevovat poklady s tím spojené, je určena tato akce. Krása našich nejvyšších hor a ticho podkrovní kaple jako obvykle nebude chybět.

**Cvičení v kresbě přírodním uhlem**

**Termín:** 15. – 17. 10. 2010

Lektor: Margita Abrmanová, výtvarný pedagog

Většina dětí i dospělých je zvyklá kreslit pouze na vodorovnou plochu tak, že si opřou ruku o desku stolu a kreslí podobně jako píší. Kresba u malířského stojanu vyžaduje jiné držení kresebného nástroje a mnohem pevnější ruku, neboť si ji nelze opírat o žádnou plochu, nebo jen z části. Úvodní kresby jsou proto velmi jednoduché a slouží k upevnění a vycvičení ruky a k zvládnutí základních výrazových prostředků kresby: linie a valéru.

Více informací a přihlášky: Středisko Eljon

543 51 Špindlerův Mlýn 33

tel+fax: 499 523 852, mob. 732 580 154, po – pá 8 – 14 h  
[info@eljon.cz](mailto:info@eljon.cz), [www.eljon.cz](http://www.eljon.cz)

## Jičín

Karmelitánské nakladatelství a OS Zebín, v rámci ekumenického festivalu pořádají v sobotu 30. 10. 2010 ve 14.00 hod. v Porotním sále zámku **Setkání s Jiřím Pilkou** a jeho „Rozcuchanou knihou“. Povídání o knize doplní Jiří Pilka uvedením animovaných filmových esejů Radka Pilaře *Musica picta – Kreslená hudba*. Po setkání autogramiáda knih. Další body programu festivalu: <http://zebin.ic.cz>

## Centrum pro rodinu, Hradec Králové

### Příprava na život v manželství

Zveme všechny dvojice, které se chtějí hlouběji poznat, ujasnit si správnost své volby, ale i svá silná a slabá místa a připravit se na společný život v manželství.

**Kurz v Hradci Králové:** Kurz bude probíhat v Novém Adalbertinu, Velké nám. 32, každou středu od 13. 10. do 15. 12. 2010 v době od 18.30 do 20.30 hod.

Přihlásit se můžete a bližší informace získáte na Centru pro rodinu Hradec Králové, Velké nám. 32, Hradec Králové, tel.: 4 95 063 430 nebo 4 66 652 332, e-mail: [crhk@diecezechk.cz](mailto:crhk@diecezechk.cz), [crhk@volny.cz](mailto:crhk@volny.cz).

**Kurz v Pardubicích:** Setkání budou probíhat během školního roku ve dvoutýdenních intervalech u Traxlerů – tj. ul. MUDr. Ducháčkové 359, Pardubice – Pardubičky (asi 400 m od nemocnice). Poprvé se sejdeme v pátek 8. 10. 2010 v 19.30 hod. Termíny dalších setkání budou domluveny na prvním setkání.

Přihlásit se můžete a bližší informace získáte u Věry a Ladislava Traxlerových, tel. 4 66 652 332, 608 449 866, e-mail: [crhk@volny.cz](mailto:crhk@volny.cz).

## Diecézní centrum pro seniory

### V. celostátní setkání animátorů seniorů

... určené lidem různých věkových kategorií z celé ČR, kteří se aktivně podílejí na chodu křesťanských společenství seniorů (např. na diecézní úrovni, ve farnostech, domovech pro seniory apod.) a také těm, kdo se o tuto činnost zajímají a chtějí se aktivně zapojovat především v pastorační práci se seniory.

**5. – 6. 11. 2010**

Hradec Králové, Nové Adalbertinum – Velký sál (Velké náměstí)

Motto: „Nauč nás počítat naše dny, ať získáme moudrost srdce.“ (Žl 90,12)

Setkání se koná pod záštitou arcibiskupa Mons. ThLic. Karla Otčenáška, PaedDr.h.c., radního Královéhradeckého kraje Ing. Miroslava Uchytily, primátora statutárního města Hradec Králové a Národního centra pro rodinu.

**Program:**

**Pátek 5. 11. 2010**

*Nové Adalbertinum – chodba přizemí*

8.30 – 10.00 – registrace

*Kostel Nanebevzetí Panny Marie*

10.00 – 10.45 – předprogram *Moses v duchu Taizé* (Modlitba animátorů za SEniory a Službu)

10.45 – 11.00 – zahájení

od 11.00 – slavnostní bohoslužba – hlavní celebrant Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický

*Nové Adalbertinum – Velký sál*

12.00 – 13.30 – oběd

13.45 – 14.30 – 1. přednáška – P. Ing. Miloslav Fiala, OPræm.: „Úkol pastorace: začlenit seniory do aktivní společnosti“

14.45 – 15.30 – 2. přednáška – PhDr. Ing. Marie Oujezdská: „Společenské nároky na rodinu a úloha seniora – i z pohledu Evropské unie“

15.45 – 16.30 – 3. přednáška – P. František Lízna SJ: „Křesťan a pouť“

16.30 – 18.00 – přestávka, ubytování, doprovodný program (promítání filmové pohádky *Potůček* a *Temné jezero* knížete Vodomora)

19.15 – 20.00 – benefiční koncert – Eva Henychová (výtěžek bude věnován k podpoře nového vánočního programu Diecézního centra pro seniory „Pojďme za hvězdou“, který je určený lidem v domovech pro seniory)

**Sobota 6. 11. 2010**

*Nové Adalbertinum – Velký sál*

8.30 – 9.15 – 4. přednáška – Sr. Miriam Baumruková: „Význam řeholního společenství v životě seniorů“

9.30 – 10.15 – 5. přednáška – MUDr. Marie Svatošová: „Normální je věřit“

10.30 – 11.15 – beseda – p. Martin Stropnický: „Velvyslancem ve Vatikánu“

11.30 – 12.30 – závěrečná reflexe setkání – moderuje ICLic. Karel Moravec

od 12.45 – oběd

### Uzávěrka doručení přihlášek a plateb

Do 20. 10. 2010. Pro všechny, kteří si spolu s účastí (stravou) objednávají také ubytování.

Do 27. 10. 2010. Pro ty, kteří přihlašují pouze účast se stravou nebo bez stravy.

Během setkání bude probíhat slosování o zajímavé ceny.

### Diecézní centrum pro seniory dále nabízí:

18. – 21. 10. 2010 – **duchovní obnovu s P. Janem Rybářem, SJ** pro seniory a animátory seniorů, Marianum – Janské Lázně

6. – 9. 12. 2010 – **adventní duchovní obnovu s P. Janem Rybářem, SJ** pro seniory a další zájemce, Marianum – Janské Lázně

**Setkávání společenství Simeon** – každý měsíc v Hradci Králové v Novém Adalbertinu

Připravujeme: Kurz „Základy manipulace s moderními technologiemi“.

### Informace a přihlášky:

Biskupství královéhradecké, Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové; tel.: 4 95 063 661; mobil: 737 215 328, 734 435 368; email: [animatori@diecezechk.cz](mailto:animatori@diecezechk.cz); web: [www.animatori.cz](http://www.animatori.cz) (on-line přihláška, aktuality, základní informace,...); skype: animatori-CR.



**SALAŠ – Studentský klub, Hradec Králové**

Harmonogram na zimní semestr akademického roku 2010/2011

Mše svatá pro akademickou obec se koná každou středu od 19.30 v kostele Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí. Následný program obvykle od cca 20.30 v katekombách Nového Adalbertina, pokud nebude u programu uvedeno jinak.

6. 10. Slavnostní zahajovací mše svatá za účasti o. biskupa Josefa Kajneka

13. 10. Program bude upřesněn

20. 10. Mši svatou bude celebrovat prof. Tomáš Halík

27. 10. Promítání filmu Mlčení Lorny

3. 11. Jaroslav Pastuszak – Duchovní významy současného moderního umění

10. 11. Jan Linhart – Krize kněžské duše – beseda se spirituálem kněžského konviktu v Olomouci

17. 11. Dagmar Andrtová-Voňková – koncert významné osobnosti alternativní folkové scény

24. 11. Církevní Silvestr – Italský večer

1. 12. Jiří Zajíc – Křesťan a média, manipulace mediální informací, ukázky a beseda dlouholetým členem i šéfem etické komise České televize

8. 12. Jaroslav Erik Frič – autorské čtení, koncert a beseda a osobitým básníkem muzikantem, vydavatelem – pokračovatelem díla Josefa Floriana a legendou undergroundu

15. 12. Kající bohoslužba

22. 12. Mše svatá pro akademickou obec

Více informací: <http://salas.diecezechk.cz/>

**Plzeň****4. celostátní Misijní kongres dětí**

„Budete mými svědky až na konec země.“

Plzeň, katedrála sv. Bartoloměje, 2. 10. 2010

Dobrodružné poznávání světadílů, mše svatá, soutěže, misijní koláč, misijní jarmark, výstavy, setkání se zajímavými hosty, pestrá nabídka materiálů, misijní novinky, psaní dopisu Sv. Otcí, projekty pro chudé děti a další překvapení.

**Program:**

9.00 předprogram: pestré pásmo modliteb, písní, promítání obrázků z misí

10.00 slavnostní mše svatá

12.00 misijní olympiáda: zajímavé putování po všech kontinentech, tvůrčí dílny, koncert a další překvapení

17.00 rozeslání malých misionářů

Občerstvení z vlastních zásob. Pítí zajištěno. Ti z vás, kteří si během přípravy na kongres připravovali misijní květy, přivezte je s sebou. Přihlaste se co nejdříve, pozvěte i své kamarády. Nikdo z vás nesmí chybět. Těšíme se na vás.

Papežská misijní díla, 543 51 Špindlerův Mlýn 33; tel.: 4 99 433 058, 604 838 882; e-mail: [info@misijnidila.cz](mailto:info@misijnidila.cz); [www.misijnidila.cz](http://www.misijnidila.cz).

## Dobré umění je samozřejmě nebezpečné Stejně jako život je také docela nebezpečný



*Letos na jaře byla v bývalé jezuitské koleji v Kutné Hoře otevřena expozice GASKu – Galerie Středočeského kraje. Galerie se koncepčně orientuje na umění 20. a 21. století a netají se svými ambicemi následovat zahraniční vzory. Na říjen chystaná výstava nejprodávanějšího umělce dneška, Damiana Hirsta, svědčí o tom,*

*že realizační tým z GASKu nechce zůstat pouze u velkých slov. O zamyšlení nad dílem bezesporu kontroverzního Hirsta jsem požádal Ing. arch. Mgr. Norberta Schmidta, vedoucího Centra teologie a umění při KTF UK v Praze.*

**Co je na díle Damiana Hirsta tak fascinujícího? Bude se někdo třeba za sto let chtít dívat na mrtvolu zvířat naložených ve formaldehydu?**

Na mrtvolu zvířat se díváme i v každém řeznictví a na jejich

části dennodenně na talíři u oběda. Pravda, nejsou většinou tak perfektně rozpůlená a ve formaldehydu, ale v nějaké výborné omáčce. Myslím, že se Hirstovi podařilo současnými prostředky zachytit záblesky tajemství těch věčných velkých témat člověka. Zrovna u něj bych si dovolil tvrdit, že bychom se neměli nechat zmást tím velkým mediálním povykem, který produkuje i on sám. Hirst je pěkné kvítko, není určitě žádný svatý fra Angelico, ale myslím, že se vyplatí s ním ujít kus cesty. Jeho díla vám napoví hodně o současném člověku. A není to jen obraz zvráceného člověka, člověka ohroženého sebou samým, ale i člověka kriticky existenciálně myslícího.

**Dokážete odhadnout, proč zrovna on je v současnosti nejlépe prodávaným umělcem?**

Hirstova díla jsou kvalitní a jak se říká, umí v tom skvěle chodit. Dokonale zvládá sebezprezentaci a všechny mechanismy trhu a médií. To je ostatně asi první důvod, proč je označován za kontroverzního umělce. Jen bych k tomu podotknul, že ne všichni boháči a úspěšní umělci jsou vždy špatní a hned automaticky morálně zhýralí. Určitě bychom měli být vždy ostražitě kritičtí, ale toto je strašné klišé, které má své kořeny v romantismu. Vzpo-

meňme jen na Rubense, katolického umělce par excellence. To byl velice úspěšný muž, který měl vlastní uměleckou dílnu plnou malířů, kteří jeho návrhy rozpracovávali. Stal se i významným diplomatem. A jeho díla byla ve své době také jistě kontroverzní a provokativní. Na to se příliš lehce zapomíná.

### **Mohl byste uvést nějaký příklad?**

Například Rubensovo Ukřižování sv. Petra. Jeden z posledních mistrových obrazů. Petra na něm přitlukají na kříž, ale zároveň ho už napřimují. Je to velice drastické nadrealistické dílo. Navíc se pod křížem v rohu válí papežské roucho, takže je zcela jasné, kdo a kým že je tu podle Rubense v době protireformace, v době vzniku tohoto obrazu, vlastně křižován. To je zcela politicky nekorektní obraz i z dnešního hlediska! A vzpomeňte dále na Braunovo sousoší Sen sv. Luitgardy. Podle mě nejkrásnější socha Karlova mostu. Podobně jako u Berniniho Vidění sv. Terezie tam nelze přehlédnout nezakrytě erotický nádech.

### **Vraťme se k Hirstovi. Kam ho jako výtvarníka zařadit? Pokračuje v nějaké tradici, nebo je neuchopitelným solitérem?**

Nikdo není solitér, vždy každý vyrůstáme z nějakého kontextu a dobových souvislostí. Hirst je ale co do „tradice“ velice svobodný a bravurně sahá do všech šuplíků dějin umění a zároveň tyto dějiny spoluutváří. Tvoří abstraktní malby, sousoší, instalace, vitríny. Nejznámější jsou jeho ready-made, tedy objekty vytržené ze svého původního kontextu a obestřené kontextem novým. Slavný žralok, ready-made s názvem Fyzická nemožnost smrti v myslí někoho, kdo žije, se stal ikonou britského umění 90. let a možná ikonou tehdejšího umění vůbec. Hirst vrátil vytěšňovanou smrt jako téma a i její estetiku do nejvyšších pater současného umění. To není málo.

### **Jistá touha po bizarnosti je asi člověku vlastní. Napadají mě některé příklady z minulosti jako středověký kult relikvií, manýristické kabinetů kuriozit či barokní fascinace smrtí...**

Ano, vyjmenoval jstetovelice přesně. To vše u Hirsta samozřejmě vědomě zaznívá. Středověký kult relikvií, ani barokní Memento mori nebyly žádné laciné estrády s mrtvolami za účelem vydělávání peněz jako např. nedávná pražská „výstava“ Bodies s preparovanými mrtvolami čínských vězňů zabalená pokrytecky do hávu vědecké osvěty. Hirst je jinde a někdy se mu daří přiblížit zmíněnému „baroknímu“ výrazu. Například to, jak Hirst nechal trhem s uměním do nesmyslných částek vyeskalovat cenu svého *Zlatého telete*, což je ve formaldehydu naložená kráva se zlatými rohy a zlatým sluncem mezi nimi, je pozoruhodný ironický čin. Vždy záleží na kontextu. Hirst vystavoval nedávno v jednom oceanáriu a mezi těmi obřimi akvárii prý ti formaldehydoví žraloci trochu ztratili na síle. Uvidíme, jak dopadne v konfrontaci s naší slavnou sedleckou kostnicí, která je nedaleko GASKu. Tu by si žádný návštěvník Hirstovy výstavy neměl nechat ujít.

### **Damien Hirst často pracuje s náboženskými motivy, byť způsobem velmi šokujícím a skandálním, za což se mu pravidelně dostává kritiky. Jedná se v jeho případě o chladný kalkul stavět na laciné senzaci, nebo skutečně o snahu uchopit skutečnosti, které člověka přesahují?**

Nepodezíral bych Hirsta hned ze zbožných úmyslů, ale ani z laci-

né protináboženské agitace. Jeho díla minimálně dokazují fakt, že když vám jde o základní existenciální rozměr člověka, tak se náboženství nevyhnete. Hirst prostě pracuje s archetypálními křesťanskými motivy západní civilizace a vytváří konfrontační situace s překvapivými výsledky.

Mě také zaujal fakt, že těch děl s náboženskou tematikou není u Hirsta málo. Jsou to určitě nezvyklé obrazy či na první pohled šokující paralely. Například Mučednictví sv. Petra, což je skleněná laboratorní skříňka s různými baňkami a nádobami a chirurgickými nástroji, která je však postavená vzhůru nohama, jen drobný růženec visí správně, nechává široký prostor pro vlastní myšlenky...

Nepřišlo mi zatím, že Hirstovi jde o laciné urážení či zesměšňování. Naopak myslím, že by teolog či každý kriticky myslící křesťan v jeho díle našel zajímavé podněty.

### **Oblíbil jste si něco z jeho díla?**

Oblíbil asi není to přesné slovo. Určitě mě ale fascinoval Hirstův triptych *Odpust mi, otče*, neboť jsem zhřešil. Viděl jsem ho na výstavě *Stopy posvátna*, kterou prezentovalo pařížské Centre Pompidou a po něm ho převzal mnichovský Dům umění, a to hned jako centrální motiv první části s výmluvným názvem *Soumrak bohů*. Je to velice temná věc, která se nedá fotograficky dobře reprodukovat. Tři obdélníkové černé plochy s proměnlivou hloubkou zdálky navozují svým tvarem dojem oltářního triptychu. Plocha je neklidná a mění se podle pohybu návštěvníka jako nějaká vrstva drolicí se ztuhlé lávy, která pohlcuje všechno světlo. Až když se nosem skoro dotýkáte obrazu, tak pochopíte, že to je poměrně tlustá vrstva milionů pryskyřicí splených mrtvých much. Je to abstraktní, anebo předmětný „obraz“? A komu že to říká Bible posměšně *Pán much*?

### **Lze stanovit hranice mezi inspirativní a obyčejnou povrchní provokací?**

Líbí se mi výrok jednoho teologa, který odpověděl, když za ním přišli s tím, že jistý kolega zastává nebezpečnou herezi: „Kdyby to byla aspoň pořádná hereze, ale ona je to úplně obyčejná blbost...“ Tak nějak to vidím často i v oblasti umění a architektury. Člověk se nemusí hned pohoršovat a bít všude na poplach. Hranice hloupé provokace se poznat dají. Chce to asi jen trochu víc trpělivosti, studia a zdravý selský rozum. Dobrá provokace, pokud se odvážíte se jí postavit čelem, vám může otevřít horizont, který jste ještě neznali. Evangelia jsou plná provokací. Ale člověk není nucen číst evangelia, když nechce, stejně jako nemusí chodit do galerií.

### **Po návštěvě některých výstav současných umělců, Hirsta nevyjímaje, si člověk musí nutně položit otázku, co je ještě umění?**

Pojem umění se posledních sto let dramaticky mění a rozšiřuje. Mně se například líbí definice, že umění je to, co se nedá převést na něco jiného. Mnoha lidem ale stále nadošlo, že umění není jen pěkný obraz v rámu, který má zkrášlit jejich obývací. Dobré umění je samozřejmě nebezpečné. Stejně jako život je také docela nebezpečný. Dobré umění mění váš pohled na svět.

Luděk Bárta

## KDYŽ JE ČLOVĚK MEZI SVÝMI

### Aby to nebylo vidět

Smrt vždycky byla jedním z hlavních předmětů lidského zájmu, přemýšlení, hloubání. Antická literatura je jí plná, je jí plný středověk i romantismus, smrtí jako tématem se zabývali autoři počátku minulého století.

Dnes se setkáváme se smrtí všude. Slyšíme o ní z rozhlasu, vidíme ji ve zprávách, v akčních filmech, v hororech, v detektivkách. Ale náš přístup k ní je stejný asi jako u dětí, které mají díky počítačovým hrám několik „životů“, několik levelů. Netýká se nás. Je někde stranou, někde mimo dosah.

Totalitní doba odsunula umírající do nemocnic, aby smrt nebylo vidět. Konzumní společnost by si takový trend ráda udržela, a přece se v lidech ozývají touhy po návratu ke kořenům, k tradici.

„Věřím tomu, že spousta z nás by si přála dožít doma, mezi svými blízkými. Vrací se zpátky doba našich babiček a prababiček, kdy bylo normální, že člověk se narodil doma i zemřel doma,“ říká paní Markéta Bohuslavová, vrchní sestra Charitní ošetrovatelské služby v Hradci Králové.

### Práce a starost Charity odchodem člověka nekončí

„Stane se, že člověk vyjádří touhu zemřít doma s rodinou. Rodina na to přistoupí, ano, zvládneme to. Ale časem zjistí, že na to nemají. Je důležité, aby věděli, že jsme tu pro ně,“ doplňuje paní Marcela Vrábelová, vedoucí Charitní pečovatelské služby, a vypráví o paní, která odpoledne zavolala, že má manžela v terminálním stadiu a potřebuje nutně pomoc.

„Jeli jsme tam okamžitě, ale netušili jsme, že prognóza byla asi den, dva. Paní bohužel nevěděla, že si nás může zavolat dřív. Pomohli jsme zajistit, aby pán neměl bolesti, aby byl v čistotě. Cítila, že večer to sama nezvládá, volala nám. Pán zemřel v přítomnosti pečovatelky. Protože byl mladý, 62. ročník, zavolaly i děti, aby se s ním mohly rozloučit. Přestože mi paní připadala poměrně silná, když pán zemřel, nechtěla vůbec připustit, že odešel. Psychologická pomoc byla hodně na místě.“

### Čest sestřičkám a pečovatelkám

Paní Vrábelová líčí jiný příběh, paní, která umírala na nemoc jater. „Rodina se *pokračování na str. 20*

## SLAVNOST SVĚTOVÉHO DNE HOSPICOVÉ A PALIATIVNÍ PÉČE

8. – 9. 10. 2010

Červený Kostelec

### Vernisáž prodejní výstavy

„Šikovné ruce pro hospic 2010“

8. 10. v 17 hod.

výstavní síň MÚ Červený Kostelec

Vernisáž zahájí slavnost Světového dne hospicové a paliativní péče. Prodejní výstava potrvá do 15. 10. a poté bude prodej pokračovat do konce listopadu 2010 ve střediscích Háčko, Hospic Anežky České, Dům s pečovatelkou službou u Jakuba.

### Benefiční koncert

Jaroslava Svěceného

8. 10. v 19 hod.

Divadlo J. K. Tyla, Červený Kostelec

Houslový virtuóz Jaroslav Svěcený také předá ceny vítězům 5. ročníku soutěže „Šikovné ruce pro hospic 2010“. Výtěžek z prodaných výrobků bude použit na provoz Hospice Anežky České a domácí hospicové péče.

### Děková mše svatá

9. 10. v 9 hod.

kostel sv. Jakuba, Červený Kostelec

Celebruje P. Josef Suchár.

### Konference hospicové

a paliativní péče

9. 10. v 10:30 hod.

Kino Luník Červený Kostelec

Odborná konference s názvem **Kvalitní život až do konce** při příležitosti Světového dne hospicové a paliativní péče je ohodnocena 4 kreditními body ČAS.

Více také na [www.hospic.cz](http://www.hospic.cz).



Domácí péče (ilustrační foto). Foto: Lubomír Kotek

*pokračování ze str. 19*

bála, jestli to zvládne. Nabídli jsme jim, že budeme chodit 3x denně, kdykoliv mohou zavolat, budou-li potřebovat. Péče trvala asi týden. Paní zemřela ráno, zavolali nám, jestli bychom nepřijeli a nepomohli jim paní umýt, obléknout, aby důstojně opustila svůj domov. Společně jsme se všichni rozloučili a zůstali jsme s rodinou, i když pohřební služba už odjela. Pomohli jsme jim také s vyřízením služeb ohledně pohřbení.“

„Pak rodina přijde, přinesou kytičku jako poděkování, vyjádří sestřičkám, co pro ně všechno jejich péče znamenala. Říkali, že vůbec netušili, že něco takového existuje. Skládali čest našim děvčatům.“

### Smysl a naplnění

Jak kontakt se smrtí zvládají samotné sestřičky? „V tu danou chvíli si to nepřipouštím, protože se snažím, abych pomohla tam, kde je to potřeba. Ale když potom přijdu domů, musím relaxovat, srovnat si to v sobě. Podpora mojí rodiny je určitě potřeba. Beru to jako přirozený proces a nevidím v tom nic špatného, když člověk odejde, a když u toho můžu pomoci, je to pro mě svým způsobem naplnění,“ vyznává se paní Markéta. Paní

Marcela má obdobné pocity: „Když můžu těm lidem konkrétně pomoci, cítím, že to dává smysl naší práci.“

### Když se duše raduje, ničeho se nestraňuje. Ani smrti. (Ruské přísloví)

Paní Beranová s pomocí Charity pečovala o svého tatínka: „Když je umírající člověk v pohodě, když je mezi svými a je o něj dobře pečováno, pak i vy, který se staráte, to lépe zvládáte. Bez pomoci Charity bychom to ale nezvládli. Charita přijde a pomáhá vám jak s osobní hygienou, tak když nastanou problémy s bolestmi, nebo nepohoda tělesná člověka. Sestřičky vědí, jak s tím člověkem zacházet. Vy se také snažíte, ale když to je vám blízká osoba, je to pro vás daleko horší.“

„Jak pečovatelky, tak ošetřovatelky jsou kvalifikované, vědí, co a jak, mají praxi. Takže oceňuji jak psychickou podporu, kterou dávaly mně i tatínkovi, tak i fyzickou práci, kterou s člověkem mají. Člověk je v rámci rodiny spokojenější, daleko lépe se mu odchází,“ uzavírá paní Beranová.

### Na koho se obrátit?

Paní Markéta i paní Marcela shodně prohlašují, že není důležité, abyste věděli, zda se v rámci domácí hospicové péče obrátit na pečovatelskou nebo ošetřovatelskou službu. První návštěvu vykonávají obě služby společně a teprve na

místě se s rodinou domluví, jaká péče by byla optimální. Kontakty na CHOS a CHPS Oblastní charity Hradec Králové jsou 4 95 515 372 a 4 95 530 188, více na [www.charitahk.cz](http://www.charitahk.cz).

**Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný (J 5,24)**

*Vladka Dobešová*

## DÁRCOVSKÁ SMS

Projekty Oblastní charity Hradec Králové můžete podpořit i zasláním dárcovské SMS ve tvaru:

**DMS CHARITAHK na tel. číslo 87777**

Cena jedné SMS je 30,- Kč, Oblastní charita Hradec Králové obdrží 27,- Kč.

Tuto službu zajišťuje Fórum dárců.

Takto získané finanční prostředky budou použity na podporu projektů Oblastní charity Hradec Králové, o kterých se bližší informace dozvíte na [www.hk.charita.cz/ochhk.cz](http://www.hk.charita.cz/ochhk.cz).

**Děkujeme Vám!**

Více informací na [www.darcovskasms.cz](http://www.darcovskasms.cz).

## AKTUALITY

### Pomoc postiženým povodněmi

**SEVERNÍ ČECHY:** Obětem povodní v severních Čechách aktivně pomáhá také Charita ČR. Pomoc koordinuje Diecézní charita Litoměřice. Soustředí se především na menší obce, kam se těžko dostává pomoc. Místně příslušné Charity rozvázejí materiální pomoc, provádějí místní šetření v domácnostech, organizují pomoc dobrovolníků a zapůjčují vysoušeče. Po prvotní fázi bude následovat dlouhodobá pomoc s obnovou bydlení.

Také z ostatních koutů republiky proudí do oblasti zásilky materiální pomoci a charitní dobrovolníci. V královéhradecké diecézi uspořádala materiální sbírku Oblastní charita Hradec Králové a do postižené oblasti v Ústí nad Labem vypravila 13. 8. auto s dekami, holinkami, vodou, dezinfekčními prostředky a nářadím. Dále vypomohla vyplavené ZŠ a MŠ v Doníně u Hrádku nad Nisou. Dobrovolníci Oblastní charity HK z řad zaměstnanců a klientů Domu Matky Terezy pro lidi bez domova se zapojili do odklizení následků povodní v Bílém Kostele.

Na Českolipsku pomáhali pracovníci a dobrovolníci Oblastní charity Havlíčkův Brod. „Byli jsme u jednoho 80tiletého vdovce o francouzských holích v obci Čvikov, který měl komplet vyplavený dům a v přízemí domu mu zůstala pouze kamna a jedna židle. Nejen zde, ale i v dalších malých obcích není kanalizace a ani plynofikace. Kotle byly zatopené a všichni doufají, že budou fungovat nadále, protože na nové nikdo nemá,“ hovoří o zážitcích ze

*pokračování na str. 21*

## POMOZME PÁKISTÁNU

Na pomoc lidem postiženým ničivými povodněmi v Pákistánu je možné přispět na sbírkové konto Charity ČR:

**3933682/0800 u České spořitelny, VS 132**

Anebo také zasláním dárcovské SMS ve tvaru:

**DMS POMOPAKISTAN na tel. číslo 87 777**

(Cena jedné DMS je 30 Kč, z této částky Charita ČR obdrží 27 Kč.)

Více na [www.charita.cz](http://www.charita.cz).

**DĚKUJEME!**



*pokračování ze str. 20*

severních Čech Anna Blažková, ředitelka Oblastní charity Havlíčkův Brod (na snímku, foto: Lubomír Kotecký) a pokračuje, „problémy mají i s topivem – mokřým uhlím a dřevo uplavalo. Bojí se každého deště.“ Charita ČR vyhlásila finanční sbírku a dárcovskou SMS pro oběti srpnových povodní. Finanční příspěvky je možné posílat na **sbírkové konto: 5015003434/5500 u Raiffeisenbank, VS 444 nebo pomocí odesláním dárcovské SMS ve tvaru: DMS POVODNE2010 na číslo 87777**. (Cena jedné DMS je 30 Kč, z této částky Charita ČR obdrží 27 Kč).

Na povodňovou pomoc bude věnována také část výtěžku tradiční Eliščiny sbírky, kterou v září pořádala Oblastní charita HK. V kostele Panny Marie darovali lidé (15. 8.) při nedělní mši sv. do charitní sbírky na pomoc lidem postiženým povodněmi v ČR částku 55 tisíc Kč. Sbírkou uspořádal P. Karel Moravec.

**Děkujeme všem dárcům za pomoc! Poskytnuté finanční prostředky budou použity na naléhavou okamžitou pomoc a na pomoc s obnovou bydlení pro znevýhodněné skupiny obyvatelstva v postižených oblastech.**

**Více informací a aktuální stav sbírkového konta najdete na [www.charita.cz](http://www.charita.cz).**

### **Integrační kurz češtiny pro cizince**

**HRADEC KRÁLOVÉ:** V září byl opět zahájen integrační kurz češtiny pro cizince, který pátým rokem pořádá Diecézní charita Hradec Králové. Tento projekt od počátku spolufinancuje Královéhradecký kraj a v minulosti ho finančně podpořila také EU. Na kurzu se cizinci zdokonalují jak v české gramatice, tak především v konverzaci, a seznamují se také s naší kulturou.

Integrační kurz češtiny pro začátečníky se koná ve středu od 16:30 do 18:00 hod., kurz pro pokročilé v pondělí od 17:00 do 18:30 hod., vždy v sídle Diecézní charity HK (Velké nám. 37). Kurzy jsou bezplatné a jejich cílem je pomoci cizincům žijícím v našem kraji začlenit se do většinové společnosti. Získané znalosti jim umožňují lepší komunikaci a uplatnění v běžném životě v ČR.

Cizinci mohou využít také služeb Poradny pro cizince a uprchlíky při Diecézní charitě HK. Sociální a právní poradenství poskytuje Diecézní charita HK také žadatelům o udělení mezinárodní ochrany (dříve azylu) v Pobytovém středisku MV ČR v Kostelci n. O. a organizuje pro ně zájmové aktivity (řezbářskou dílnu, dílnu ručních prací a hudební dílnu). Oblastní charita Ústí n. O. zde zajišťuje služby sociálního šatníku. (Jana Karasová, [www.hk.caritas.cz](http://www.hk.caritas.cz))

*pokračování na str. 22*

## KALENDÁŘ NA ŘÍJEN

### **BENEFIČNÍ KONCERT PRO CHARITU IVA BITTOVÁ**

**16. 10. v 17 hod. Tylův dům, Polička**  
**Výtěžek benefice bude využit ve prospěch charitního střediska Otevřené dveře, které podporuje lidi se zkušeností s duševní nemocí.**

Pořádá: Oblastní charita Polička ve spolupráci s Tylovým domem.

## NAPSALI NÁM...

### **Kostelecký hospic a ochotníci**

Dobrý člověk ještě žije, alespoň „U nás“ na Náchodsku. V úterý se díky hronovským ochotníkům sešlo téměř čtyři sta lidí, aby zhlédlo benefiční představení Jiráskovy Lucerny pro Hospic Anežky České v Červeném Kostelci.

Bylo to symbolické. Hronovský rodák A. Jirásek, hronovští ochotníci, za které hrají i Náchodáci a Kosteleckáci, přírodní areál v Červeném Kostelci. Lucerna je klasikou, která vypovídá o české duši tolik, že to i po osmdesáti letech mrazí. Lokajství, chudá pejcha, zloba, dobrosrdečnost, statečnost a poctivost. Patos, humor i poezie. To vše v ní lze nalézt.

Divadelníci hráli bez nároku na honorář, poradili si s neobvyklým prostorem a jednu chvíli i deštivým počasím. Přesto téměř čtyři stovky diváků mohly být spokojeny. Nejenže viděli našemu srdci blízkou hru, kvalitní výkony, ale že svým vstupným přispěli na dobrou věc. Také se tak po sousedsku sešli, někteří si dali pivo a klobásu, a pohovořili. Opět si potvrdili, že nejen ekonomika, ale i mezilidské vztahy a společné prožitky a sdílení vytvářejí obyčejné lidské štěstí a spokojenost.

Deštníky oschly, hospic má další prostředky na zachování lidské důstojnosti ve věcech posledních našich bližních a v nás zůstává dobrý pocit. Všem, kdo se na tom podíleli: „Díky!“

*Pavel Bělobrádek*

*(převzato se svolením autora z <http://blog.idnes.cz/> 26. 8. 2010)*

## VZPOMÍNKA

V srpnu jsme se bohužel rozloučili s naší milou kolegyní Evou Tylšovou, která zemřela po marném boji s těžkou nemocí v neděli 22. 8. 2010 ve věku 72 let. Paní Tylšová byla dlouholetou ředitelkou dobrovolné Farní charity v Novém Městě nad Metují a v loňském roce jí byla za její obětavou dobrovolnou činnost udělena Cena Charity. Všichni budeme postrádat její optimismus, nadšení a energii, se kterou se věnovala charitní práci pro potřebné lidi. Každý rok vyrážela s koledníky na Tříkrálovou sbírku, organizovala humanitární sbírky a nezištně pomáhala druhým v nouzi ve farnosti.

**Děkujeme! Charitáci**

*pokračování ze str. 21*

Projekty Diecézní charity HK na pomoc uprchlíkům spolufinancují Evropský uprchlický fond, MPSV ČR, MV ČR, Správa uprchlických zařízení MV ČR, Královéhradecký kraj a Tříkrálová sbírka.

Kontakt: Poradna pro cizince a uprchlíky, Velké nám. 37, 500 01 Hradec Králové., tel. 495 063 135, email: [poradna.cizinci@hk.caritas.cz](mailto:poradna.cizinci@hk.caritas.cz).

## Barevné doteky lidí s mentálním postižením

**POLIČKA:** Ve středu 1. září byla v sále B. Martinů Tylova domu v Poličce zahájena mezinárodní putovní výstava obrazů osob s mentálním postižením z Diecézní charity Würzburg-Eisingen (Německo) a z Oblastní charity Polička. Vernisáže výstavy s názvem „Barevné doteky“ se zúčastnilo více než 80 návštěvníků, mezi hosty zavítal také starosta Poličky Jaroslav Martinů.

„Lidé s mentálním postižením patří mezi nás. Bůh jimi promlouvá k nám. Dává jim talent a oni nás učí být lidmi, mít rád, zastavit se a poznávat také jejich svět,“ řekl při požehnání výstavě Mons. Josef Suchár, prezident Diecézní charity HK.

V Poličce výstava končí 30. září a poté se stěhuje do krajského města Pardubice. Během příštího roku vystřídá dalších 10 měst Pardubického kraje. Po roce putování v ČR se Barevné doteky přestěhují do Německa, kde absolvují stejně dlouhou cestu po městech německých.

*(Štěpán Plecháček, [www.policka.charita.cz](http://www.policka.charita.cz))*



*Na snímku iniciátorka výstavy Štěpánka Dvořáková (druhá zleva) z Oblastní charity Polička a autoři obrazů za českou část výstavy Zlatka Berkovcová a Jakub Burda (vpravo) z poličského Denního stacionáře.*

## Občanská poradna ve Vysokém Mýtě

**VYSOKÉ MÝTO:** Oblastní charita Ústí nad Orlicí otevřela 22. 9. 2010 svou pobočku Občanské poradny ve Vysokém Mýtě. Po Ústí nad Orlicí a Letohradu tak budou mít možnost i občané Vysokého Mýta a okolí využít této služby, která je poskytována v nově otevřeném Centru sociálních služeb (Plk. B. Kohouta 914) každou středu od 9 do 13 hod. Kontakt: tel. 468 003 465. *(Iva Marková, [www.uo.caritas.cz](http://www.uo.caritas.cz))*

## VZDĚLÁVÁNÍ

### CHUDOBA – ZÁLEŽITOST NÁS VŠECH Mezinárodní konference u příležitosti Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení

**Termín:** 20. – 21. 10. 2010 (slavnostní zahájení 20. 10. v 9:30 hod.)

**Místo:** Univerzita Hradec Králové (UHK)

**Pořádají:** Oblastní charita Hradec Králové ve spolupráci s UHK pod záštitou arcibiskupa pražského Mons. Dominika Duky OP, děkana PF UHK doc. Ing. Vladimíra Jehličky, CSc., radního Královéhradeckého kraje Ing. Miroslava Uchytily, náměstka primátora Ing. Martina Soukupa a MPSV ČR.

**Téma:** Fenomén chudoby v naší současné společnosti a možné způsoby jejího řešení. Konference je určena všem, kteří nejsou lhostejní k přítomnosti tohoto jevu v našem každodenním životě a sami hledají způsoby k jeho eliminaci.

**Hosté:** Pozvání k aktivní účasti na konferenci přijali odborníci z různých oborů, mons. **Prof. PhDr. Tomáš Halík, Th.D.** (UK Praha), **Mgr. Martin Žárský** (MPSV ČR), **Mgr. Ilja Hradecký** (o.s. Naděje), **JUDr. Jolana Maršíková** (Krajský soud HK), **Mgr. Ladislav Ptáček** (Oddělení sociální prevence a pomoci Brno), duchovní **P. František Lízna** a další osobnosti.

Se svými příspěvky vystoupí také pedagogové UHK. Konkrétní projekty zaměřené na práci s lidmi na okraji společnosti představí poskytovatelé sociálních služeb. Dále vystoupí i zahraniční hosté – **Ing. Mgr. Marián Kuffa, Dr.h.c.** (Institut Krista Velekněze), ředitel Spišské katolické charity **PhDr. Ing. Pavol Vilček**, ředitel Diecézní charity Magdeburg **Bernhard Brantzen**. Z konference bude vydán sborník, který bude zájemcům rozeslán.

Akce je součástí projektu „Chudoba – týká se nás všech“, kterým se naše organizace přihlásila k Evropskému roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Součástí projektu je navíc posílení kapacity Poradny pro lidi v tísní v oblasti dluhového poradenství, dále vydání publikace z fotografií Anety a Petra Maclových a propagačních materiálů, přednášky pro studenty, klienty azylových domů a další zájemce.

**Tento projekt je realizován ze státního rozpočtu ČR a spolufinancován Evropským společenstvím.**

**Bližší informace:** Ing. Aneta Maclová,  
495 516 098, [och@hk.caritas.cz](mailto:och@hk.caritas.cz).  
Více také na [www.charitahk.cz](http://www.charitahk.cz).

# MRKVANCOVÁ POUŤ v Polné



Homilie Otce arcibiskupa Duky, autor: Ludmila Vomlelová



Společná modlitba s koncelebranty, autor: Ludmila Vomlelová



„Skrze Něho a s Ním ...“, autor: Ludmila Vomlelová



Předávání daru, autor: Ludmila Vomlelová



Zápis do městské kroniky, autor: Ludmila Vomlelová



Otec arcibiskup se starostou města Jindřichem Skočdopole a polenským děkanem Mons. Zdeňkem Krčkem, autor: Ludmila Vomlelová

# Choceňské MISIJNÍ ODPOLEDNE



Symbolické dary z obětího průvodu, autor: Marie Sahulová



Tanec malých misionářů, autor: Petr Řehák



Mše svatá, autor: Petr Řehák



Stanoviště Austrálie a Oceánie, autor: Petr Řehák



Sbírání razítek na soutěžních stanovištích, autor: Petr Řehák



Obnova křestních slibů, autor: Marie Sahulová